

PIEŅEMTIE TEKSTI

P9_TA(2024)0106

Cilvēktiesības un demokrātija pasaulē un Eiropas Savienības politika šajā jomā — 2023. gada ziņojums

Eiropas Parlamenta 2024. gada 28. februāra rezolūcija par cilvēktiesībām un demokrātiju pasaulē un Eiropas Savienības politiku šajā jomā — 2023. gada ziņojums (2023/2118(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu,
- ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību konvenciju,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2., 3., 8., 21. un 23. pantu,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 17. un 207. pantu,
- ņemot vērā Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju un citus Apvienoto Nāciju Organizācijas līgumus un instrumentus cilvēktiesību jomā,
- ņemot vērā Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām,
- ņemot vērā Starptautisko paktu par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām,
- ņemot vērā 1951. gada Apvienoto Nāciju Organizācijas Bēgļu konvenciju un tās 1967. gada protokolu,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas 1948. gada Konvenciju par genocīda nepieļaujamību un sodīšanu par to un ANO Cilvēktiesību padomes 2020. gada 22. jūnijā pieņemto Rezolūciju Nr. 43/29 par genocīda novēršanu,
- ņemot vērā 1976. gada Starptautisko konvenciju par apartheīda noziegumu izskaušanu un sodu par tiem,
- ņemot vērā 1984. gada 10. decembra Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju pret spīdzināšanu un citu nežēlīgu, necilvēcīgu vai pazemojošu rīcību vai sodīšanu (*UNCAT*),
- ņemot vērā 1979. gada 18. decembra Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par jebkuras sieviešu diskriminācijas izskaušanu,

- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām (*CRPD*),
- ņemot vērā Deklarāciju par jebkādas uz reliģiju un ticību balstītas neiecietības un diskriminācijas izskaušanu, kuru pasludināja, pieņemot Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas 1981. gada 25. novembra Rezolūciju 36/55,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas 1992. gada 18. decembra Deklarāciju par to personu tiesībām, kuras pieder pie nacionālām vai etniskām, reliģiskām un lingvistiskām minoritātēm,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Deklarāciju par cilvēktiesību aizstāvjiem, ko 1998. gada 9. decembrī vienprātīgi pieņēma ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas Rezolūciju 53/144,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas 1989. gada 20. novembra Konvenciju par bērna tiesībām un abus tās fakultatīvos protokolus, kas ir pieņemti 2000. gada 25. maijā,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju pret transnacionālo organizēto noziedzību (Palermo protokols), 2000. gada 15. novembra Rezolūciju 55/25 un tās Protokolu par cilvēku tirdzniecības, jo sevišķi tirdzniecības ar sievietēm un bērniem, novēršanu, apkarošanu un sodīšanu par to, kas spēkā stājās 2003. gada 25. decembrī,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Ieroču tirdzniecības līgumu, kas stājās spēkā 2014. gada 24. decembrī, un 1998. gada 5. jūnija ES Rīcības kodeksu attiecībā uz ieroču eksportu,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas 1995. gada septembra Pekinas deklarāciju,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas 2015. gada 25. septembrī pieņemto Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam, jo īpaši tās 1., 4., 5., 8., 10. un 16. mērķi,
- ņemot vērā 2018. gada 19. decembrī pieņemto globālo paktu par drošu, sakārtotu un likumīgu migrāciju un 2018. gada 17. decembra globālo paktu par bēgļiem,
- ņemot vērā ANO Vispārējās terorisma apkarošanas stratēģijas 8. pārskatīšanu, kas pieņemta 2023. gada 22. jūnijā,
- ņemot vērā Eiropas Padomes 1997. gada 4. aprīļa Konvenciju par cilvēktiesību un cilvēka cieņas aizsardzību bioloģijā un medicīnā un tās papildprotokolus, 2005. gada 16. maija Konvenciju par cīņu pret cilvēku tirdzniecību un 2007. gada 25. oktobra Konvenciju par bērnu aizsardzību pret seksuālu izmantošanu un seksuālu vardarbību,
- ņemot vērā Eiropas Padomes 2011. gada 11. maija Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu (tālāk — "Stambulas konvencija"), kuru ne visas dalībvalstis ir ratificējušas,
- ņemot vērā 1983. gada 28. aprīļa Eiropas Padomes Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas Protokolus Nr. 6 un Nr. 13 par nāvessoda atcelšanu,
- ņemot vērā Padomes 2020. gada 7. decembra Regulu (ES) 2020/1998 par

ierobežojošiem pasākumiem pret nopietniem cilvēktiesību pārkāpumiem un aizskārumiem¹,

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 9. jūnija Regulu (ES) 2021/947, ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu "Eiropa pasaulē", groza un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 466/2014/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1601 un Padomes Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 480/2009²,
- ņemot vērā Padomes 2020. gada 17. novembrī pieņemto ES Rīcības plānu cilvēktiesību un demokrātijas jomā 2020.–2024. gadam un tā vidusposma pārskatu, kas tika pieņemts 2023. gada 9. jūnijā,
- ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2020. gada 25. novembra kopīgo paziņojumu "ES Dzimumu līdztiesības rīcības plāns (*GAP*) III: Vērienīga programma dzimumu līdztiesībai un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanai sievietēm ES ārējā darbībā" (JOIN(2020)0017),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 18. septembra paziņojumu "Savienība, kurā valda līdztiesība: ES rasisma apkarošanas rīcības plāns 2020.–2025. gadam" (COM(2020)0565),
- ņemot vērā Komisijas 2021. gada 24. marta paziņojumu par ES stratēģiju par bērna tiesībām (COM(2021)0142),
- ņemot vērā Komisijas 2021. gada 3. marta paziņojumu "Savienība, kurā valda līdztiesība: personu ar invaliditāti tiesību stratēģija 2021.–2030. gadam" (COM(2021)0101),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 12. novembra paziņojumu "Savienība, kurā valda līdztiesība: LGBTIK līdztiesības stratēģija 2020.–2025. gadam" (COM(2020)0698),
- ņemot vērā ES pamatnostādnes par cilvēktiesību aizstāvjiem, kuras Padome pieņēma 2004. gada 14. jūnijā un pārskatīja 2008. gadā, un ņemot vērā 2020. gadā apstiprinātos otros norādījumus par pamatnostādņu īstenošanu,
- ņemot vērā 2009. gadā atjauninātās 2005. gada ES pamatnostādnes par starptautisko humanitāro tiesību ievērošanas veicināšanu³,
- ņemot vērā ES pamatnostādnes jautājumā par nāvessodu, kuras Padome atjaunināja 2013. gada 12. aprīlī,
- ņemot vērā ES pamatnostādnes par reliģijas vai ticības brīvības veicināšanu un aizsardzību, kuras Padome pieņēma 2013. gada 24. jūnijā,
- ņemot vērā Padomes 2013. gada 24. jūnijā pieņemtās ES pamatnostādnes lesbiešu, geju, biseksuāļu, transpersonu un interseksuāļu (LGBTI) visu cilvēktiesību veicināšanai un

¹ OV L 410 I, 7.12.2020., 1. lpp.

² OV L 209, 14.6.2021., 1. lpp.

³ OV C 303, 15.12.2009., 12. lpp.

aizsardzībai,

- ņemot vērā ES cilvēktiesību pamatnostādnes par vārda brīvību tiešsaistē un bezsaistē, kuras Padome pieņēma 2014. gada 12. maijā,
- ņemot vērā ES cilvēktiesību pamatnostādnes par nediskriminēšanu ārējā darbībā, ko Padome pieņēma 2019. gada 18. martā,
- ņemot vērā ES cilvēktiesību pamatnostādnes par drošu dzeramo ūdeni un sanitāriju, ko Padome pieņēma 2019. gada 17. jūnijā,
- ņemot vērā pārskatītās Pamatnostādnes ES politikai attiecībā uz trešām valstīm par spīdzināšanu un citu nežēlīgu, necilvēcīgu un pazemojošu rīcību vai sodīšanu, kuras pieņemtas 2019. gada 16. septembrī,
- ņemot vērā pārskatītās ES pamatnostādnes par dialogu cilvēktiesību jomā ar partnervalstīm/trešām valstīm, kuras Padome apstiprināja 2021. gada 22. februārī,
- ņemot vērā Komisijas 2012. gada 12. septembra paziņojumu "Demokrātijas un ilgtspējīgas attīstības pirmsākumi. Eiropas iesaistīšanās ar pilsonisko sabiedrību ārējo attiecību jomā" (COM(2012)0492),
- ņemot vērā Padomes 2023. gada 10. marta secinājumus par pilsoniskās telpas lomu pamattiesību aizsardzībā un veicināšanā Eiropas Savienībā,
- ņemot vērā Padomes 2023. gada 20. februāra secinājumus par ES prioritātēm ANO cilvēktiesību forumos 2023. gadā,
- ņemot vērā Komisijas 2022. gada 23. februāra priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju un ar ko groza Direktīvu (ES) 2019/1937 (COM(2022)0071),
- ņemot vērā Komisijas 2022. gada 14. septembra priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par tādu produktu aizliegšanu Savienības tirgū, kas izgatavoti, izmantojot piespiedu darbu (COM(2022)0453),
- ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2023. gada 3. maija kopīgo priekšlikumu Padomes Regulai par ierobežojošiem pasākumiem pret nopietnām korupcijas darbībām (JOIN(2023)0013),
- ņemot vērā Eiropas Padomes 2023. gada 16. un 17. maija Reikjavīkas deklarāciju "Vienoti ap mūsu vērtībām",
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras 2023. gada 11. jūlija ziņojumu "*Protecting human rights defenders at risk: EU entry, stay and support*" (Riskam pakļauto cilvēktiesību aizstāvju aizsardzība. Iekļūšana ES, uzturēšanās ES un ES atbalsts),
- ņemot vērā ES 2022. gada ziņojumu par cilvēktiesībām un demokrātiju pasaulē,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes rotējošo prezidentūru 2022. gada 7. septembra kopīgo ceļvedi attiecībā uz to, kā organizēt, koordinēt un īstenot sarunu

grafiku starp likumdevējiem par KEPS un jauno Eiropas Migrācijas un patvēruma paktu,

- ņemot vērā Saharova balvu par domas brīvību un tās laureātus, ko 2023. gadā piešķīra *Jina Mahsa Amini* un kustībai Irānā "Sievietes, dzīvība un brīvība",
- ņemot vērā 2019. gada 15. janvāra rezolūciju par ES pamatnostādņem un pilnvarām ES īpašajam sūtnim reliģijas vai ticības brīvības veicināšanai ārpus ES¹,
- ņemot vērā 2020. gada 23. oktobra rezolūciju par dzimumu līdztiesību ES ārpolitikā un drošības politikā²,
- ņemot vērā 2021. gada 19. maija rezolūciju par cilvēktiesību aizsardzību un ES ārējās migrācijas politiku³,
- ņemot vērā 2021. gada 19. maija rezolūciju par klimata pārmaiņu ietekmi uz cilvēktiesībām un vides aizstāvju lomu šajā jautājumā⁴,
- ņemot vērā 2021. gada 8. jūlija rezolūciju par ES globālo cilvēktiesību sankciju režīmu (ES Magnitska likums)⁵,
- ņemot vērā 2021. gada 16. septembra rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par to, lai dzimumbalstīta vardarbība tiktu iekļauta kā jauna noziegumu joma LESD 83. panta 1. punktā uzskaitītajā noziegumu jomu sarakstā⁶,
- ņemot vērā 2023. gada 16. marta rezolūciju par ES pamatnostādņem par cilvēktiesību aizstāvjiem⁷,
- ņemot vērā 2022. gada 17. februāra ieteikumu Padomei un Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos par korupciju un cilvēktiesībām⁸,
- ņemot vērā 2023. gada 18. janvāra rezolūciju par 2022. gada ziņojumu par cilvēktiesībām un demokrātiju pasaulē un Eiropas Savienības politiku šajā jomā⁹, kā arī iepriekšējās rezolūcijas par agrākajiem gada ziņojumiem,
- ņemot vērā visas Parlamenta rezolūcijas par cilvēktiesību, demokrātijas un tiesiskuma pārkāpumiem (tā dēvētās steidzamās rezolūcijas), kas ir pieņemtas saskaņā ar Reglamenta 144. pantu kopš 2019. gada, jo īpaši 2022. un 2023. gadā pieņemtās rezolūcijas,
- ņemot vērā 2022. gada 3. maija rezolūciju par minoritāšu vajāšanu pārliecības vai

¹ OV C 411, 27.11.2020., 30. lpp.

² OV C 404, 6.10.2021., 202. lpp.

³ OV C 15, 12.1.2022., 70. lpp.

⁴ OV C 15, 12.1.2022., 111. lpp.

⁵ OV C 99, 1.3.2022., 152. lpp.

⁶ OV C 117, 11.3.2022., 88. lpp.

⁷ OV C, C/2023/409, 23.11.2023., ELI: <https://data.europa.eu/eli/C/2023/409/oj>.

⁸ OV C 342, 6.9.2022., 295. lpp.

⁹ OV C 214, 16.6.2023., 77. lpp.

religijas dēļ¹,

- ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
 - ņemot vērā Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas vēstuli,
 - ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A9-0424/2023),
- A. tā kā 2023. gadā apņemt Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 75. gadadienu, Vīnes deklarācijas un rīcības programmas 30. gadadienu, Apvienoto Nāciju Organizācijas deklarācijas par cilvēktiesību aizstāvjiem un Starptautiskās Krimināltiesas (SKT) Romas statūtu 25. gadadienu;
- B. tā kā Eiropas Savienības ārējās darbības pamatā ir LES 2. pantā, 3. panta 5. punktā un 21. panta 2. punktā un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā noteiktās vērtības un principi, kas ir iedvesmojuši pašas ES izveidi, attīstību un paplašināšanos; tā kā šīs vērtības vispirms ietver tādu vērtību respektēšanu kā cilvēka cieņa, pamatbrīvības, tiesiskums un cilvēktiesību universālums un nedalāmība, tādus principus kā vienlīdzība, solidaritāte un nediskriminācija, kā arī Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu un starptautisko tiesību principu ievērošana;
- C. tā kā Savienībai savā ārējā darbībā jānosaka un jāīsteno kopēja politika un pasākumi, lai saskaņā ar LES 21. panta 2. punktu konsolidētu un atbalstītu demokrātiju un cilvēktiesības; tā kā to var panākt tikai tad, ja demokrātija un cilvēktiesības ir visu ES politisko nostādņu un instrumentu pamatā, tostarp tirdzniecības, attīstības, drošības un aizsardzības, kā arī paplašināšanās pamatā;
- D. tā kā uz Savienības pamatprincipiem un vērtībām balstītas ES iekšpolitikas un ārpolitikas savstarpēja konsekvence un saskaņotība ir būtiska, lai nodrošinātu efektīvu un uzticamu ES cilvēktiesību un demokrātijas atbalsta politiku;
- E. tā kā demokrātiskām valstīm ir ikvienai personai jānodrošina iespēja izmantot savas cilvēktiesības un pamatbrīvības; tā kā ES joprojām ir pilnībā apņēmusies aizstāvēt multilaterālismu un vispārējās vērtības, principus un normas, uz ko balstās ANO dalībvalstis; tā kā ES un partneriem būtu jāatbalsta cilvēktiesību universāluma aizsardzība kā prioritāte;
- F. tā kā uz noteikumiem balstītu starptautisko kārtību arvien vairāk apstrīd dažādi dalībnieki, kas, darbojoties vieni paši vai saskaņoti ar citiem, cenšas graut daudzpusējās organizācijas un gāzt, apiet vai kavēt starptautisko humanitāro tiesību aktu un cilvēktiesību tiesību aktu īstenošanu; tā kā manipulācijas ar informāciju un iejaukšanās ir kļuvušas par arsenāla daļu, ko autokrātiskie dalībnieki izmanto, lai izdarītu spiedienu uz demokrātiskām vērtībām un normām, samazinot varas ļaunprātīgas izmantošanas pārbaudes, palielinot cilvēktiesību pārkāpumu biežumu un smagumu un ierobežojot iespējas pilsoniskajai sabiedrībai, neatkarīgajiem medijiem un demokrātiskām opozīcijas kustībām;
- G. tā kā autokrātisku režīmu skaits ir palielinājies un saskaņā ar Gēteborgas universitātes

¹ OV C 465, 6.12.2022., 33. lpp.

datiem 70 % pasaules iedzīvotāju tagad dzīvo autoritāras pārvaldes valstīs¹; tā kā demokrātisko standartu pazemināšana ir kļuvusi par noteicošu globālu tendenci politikā un ietver izveidotās demokrātijas, kuras joprojām saskaras ar tādām problēmām kā politikas polarizēšanās, institucionāla disfunkcija un pilsoņu brīvību apdraudējums; tā kā šāds autoritārisma, neliberālisma un reakcionāras tendences pasaulē, tostarp Eiropas Savienībā, pieaugums apdraud globālo uz noteikumiem balstīto kārtību, cilvēktiesību un demokrātijas aizsardzību un veicināšanu pasaulē, kā arī vērtības un pamatprincipus, uz kuriem balstās Eiropas Savienība;

- H. tā kā šā gada vidusposma pārskats par ES Rīcības plānu cilvēktiesību un demokrātijas jomā 2020.–2024. gadam liecina, ka, neraugoties uz līdz šim panākto progresu, ES un tās līdzīgi domājošie partneri nedrīkst kļūt pasīvi, jo īpaši saistībā ar nepieredzētām cilvēktiesību, brīvības un demokrātijas problēmām visā pasaulē,
- I. tā kā tiesību uz domas, apziņas un reliģijas brīvību pārkāpumi turpinās visā pasaulē un rada apspiešanu, konfliktus un karus, kā arī starptautisko tiesību pārkāpumus;
- J. tā kā 2010. gada ziņojumā Cilvēktiesību padomei neatkarīgais eksperts kultūras tiesību jomā kultūras tiesības identificēja kā tiesības, kas saistītas ar plašu ar cilvēktiesībām saistītu jautājumu un vērtību loku, piemēram, tādas kā cita starpā tiesības piedalīties kultūras dzīvē un izglītībā, kā arī kultūras tiesību esamību dažādos starptautiskos cilvēktiesību instrumentos;
- K. tā kā dzimumu līdztiesība ir viena no ES pamatvērtībām; tā kā sieviešu un meiteņu cilvēktiesības, tostarp viņu seksuālās un reproduktīvās tiesības, arvien tiek pārkāptas visā pasaulē; tā kā sieviešu cilvēktiesību aizstāvji un pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kas iestājas par dzimumu līdztiesību, sieviešu tiesībām, seksuālo un reproduktīvo veselību un tiesībām, joprojām jūt, ka aizvien samazinās telpa to kritiski svarīgajam darbam, kā arī tās saskaras ar vardarbības, uzmākšanās un iebiedēšanas draudiem; tā kā tādēļ integrēta pieeja dzimumu līdztiesības nodrošināšanai un interseksionāla pieeja būtu jāīsteno un jāintegrē kā horizontāls princips visās ES darbībās un politikas jomās;
- L. tā kā enerģētikas krīze kopā ar ražošanas krīzi palielina nabadzību un neaizsargātību pasaulē, tādējādi apdraudot cilvēktiesību ievērošanu;
- M. tā kā ES reģistrēto uzņēmumu atbildīgai darījumdarbībai ir izšķiroši svarīga nozīme, lai nodrošinātu, ka ES cilvēktiesību politika tiek efektīvi īstenota gan ES, gan ārpus tās, tostarp attiecībā uz darbaspēku; tā kā ES ir apņēmusies veicināt atbildīgas darījumdarbības īstenošanu visās ražošanas nozarēs un visos vērtības ķēdes līmeņos, kā arī aizsargāt ar darījumdarbību saistītu cilvēktiesību pārkāpumu un ļaunprātību upurus;
- N. tā kā ārkārtas situācijas vides jomā, tostarp tās, ko rada klimata pārmaiņas, mežu izciršana un ieguves darbības, var izraisīt cilvēktiesību pārkāpumus un ietekmē ne tikai cilvēkus un kopienas to tuvākajā apkārtnē, bet arī cilvēci kopumā; tā kā pēdējos gados pieaug slepkavību skaits, uzbrukumi un cita veida vardarbība pret tiem cilvēkiem, kas aizstāv vides tiesības, tostarp pirmiedzīvotāju starpā; tā kā klimata pārmaiņas un vides

¹ Gēteborgas universitāte, "*The world is becoming increasingly authoritarian - but there is hope*", 2023. gada 2. marts <https://www.gu.se/en/news/the-world-is-becoming-increasingly-authoritarian-but-there-is-hope>.

degradācija ir divas steidzamas un savstarpēji saistītas problēmas, kas iedragā gan ilgtspējīgu attīstību, gan cilvēktiesību īstenošanu visā pasaulē; tā kā kaitējums videi un klimata pārmaiņu ietekme saasina nestabilitāti, marginalizāciju un nevienlīdzību, arvien vairāk piespiežot cilvēkus pamest mājas vai iesprostojojot tos nedrošos apstākļos, kur pieaug viņu neaizsargātība;

- O. tā kā cilvēktiesību organizācijas un aizstāvji un pilsoniskās sabiedrības organizācijas (PSO) ir būtiski sabiedrotie ES centienos aizsargāt un veicināt cilvēktiesības, demokrātiju un tiesiskumu, kā arī novērst konfliktus visā pasaulē; tā kā tādēļ ES un tās dalībvalstu interesēs ir atbalstīt šo organizāciju darbu un aizsargāt gan tās, gan arī telpu, kurā tās darbojas; tā kā valdības visā pasaulē arvien vairāk pieņem jauna veida taktiku un ierobežojošus pasākumus pret cilvēktiesību aizstāvjiem, lai cenzētu viņu darbu un apklusinātu un vajātu viņus; tā kā šādi pasākumi ietver stratēģisku tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību, ierobežojošus valdības politikas pasākumus, neslavas celšanas kampaņas, diskrimināciju un iebiedēšanu vai vardarbību, tostarp prettiesisku nogalināšanu, nolaupīšanu un patvaļīgu arestu un aizturēšanu; tā kā uzbrukumi cilvēktiesību aizstāvjiem arvien vairāk ir vērsti arī pret viņu ģimenēm un kopienām; tā kā pilsoniskās sabiedrības iespējas sarūk, tostarp tādēļ, ka valstis visā pasaulē ir pieņēmušas arvien stingrākas pilsoniskās sabiedrības organizāciju licencēšanas procedūras, aizliegumus vai ierobežojumus finansējumam, ko pilsoniskās sabiedrības organizācijas var saņemt no līdzekļu devējiem, un pilsoniskās sabiedrības organizācijām ir piedēvējuši "ārvalsts aģenta" stigmatu; tā kā vairākās pasaules valstīs valda nesodāmības gaisotne saistībā ar pārkāpumiem, kas pieļauti pret cilvēktiesību aizstāvjiem;
- P. tā kā terorisms joprojām ir viens no nopietnākajiem draudiem starptautiskajam mieram un drošībai un ir nepārprotams cilvēktiesību un pamatbrīvību pārkāpums;
- Q. tā kā 2021. gada Saharova balva par domas brīvību tika piešķirta Aleksejam Navalnijam; tā kā A. Navalnijs kopš 2021. gada februāra ir bijis ieslodzījumā necilvēcīgos apstākļos; tā kā viņa pēdējā ieslodzījuma vieta bija Jamalas Ņencu reģionā Rietumsibīrijā, kur 2024. gada 16. februārī viņš tika nogalināts;

Globālo tendenču un galveno problēmu risināšana

1. atkārtoti apliecina cilvēktiesību universālumu, savstarpējo atkarību, savstarpējo saistību un nedalāmību, kā arī katra cilvēka neatņemamo cieņu; atkārtoti apstiprina ES un tās dalībvalstu pienākumu apņēmīgi, saskaņoti un konsekventi veicināt un aizsargāt demokrātiju, tiesiskumu un cilvēktiesību universālumu un neatņemamību visā pasaulē; aicina ES un tās dalībvalstis veicināt spēku apvienošanu starp demokrātijām un attiecīgajām starptautiskajām un reģionālajām organizācijām, lai novērstu draudus un veicinātu cilvēktiesības visā pasaulē, tostarp izmantojot stingru un sabiedrisku nostāju, atkārtoti apstiprinot mūsu apņemšanos aizstāvēt cilvēktiesību universālumu un tiesiskumu;
2. nosoda totalitāros un autoritāros režīmus par multilaterālu iestāžu, jo īpaši Apvienoto Nāciju Organizācijas Cilvēktiesību padomes, ļaunprātīgu izmantošanu, cenšoties neitralizēt cilvēktiesību mehānismu spēju pieprasīt pārskatatbildību no valstīm par cilvēktiesību pārkāpumiem, kā arī cenšoties iedragāt un/vai pārrakstīt starptautiskas normas, lai tās atbilstu šo valstu autoritārajiem plāniem; aicina Padomi un dalībvalstis sadarboties ar līdzīgi domājošiem demokrātiskajiem sabiedrotajiem, lai atbalstītu

daudzpusēju iestāžu reformu, lai tās kļūtu noturīgākas pret autoritāru režīmu ļaunprātīgu ietekmi;

3. uzsver, ka ES ir jābūt pilnībā gatavai stāties pretī autoritāru un totalitāru režīmu ļaunprātīgas ietekmes pieaugumam, kā arī draudiem cilvēktiesību aizsardzībai un pieaugošajiem uzbrukumiem cilvēktiesību, demokrātijas, tiesiskuma un starptautisko humanitāro tiesību universālumam;
4. uzsver, ka ES cilvēktiesību ārpolitikas vērienīgā apņemšanās un retorika paredz, ka tai ir jābūt konsekventai un jārāda piemērs apņemībā aizsargāt universālās cilvēktiesības un demokrātiju; pauž nožēlu par cilvēktiesību un tiesiskuma situācijas pasliktināšanos pasaulē, tostarp ES, kas iedragā ticamību tai, kad tā stājas pretī demokrātijas lejupslīdei un cilvēktiesību vājināšanās pasaulē; aicina ES un tās dalībvalstis rādīt piemēru un stingri ievērot cilvēktiesības, nodrošināt pilsoniskajai sabiedrībai iespējas izvērst darbību un vērsties pret jebkādam negatīvām tendencēm šajā jomā;
5. nosoda visā pasaulē pieaugošo cilvēktiesību un demokrātijas principu un vērtību pārkāpumu tendenci, piemēram, sociālās, ekonomiskās un politiskās nevienlīdzības līmeņa paaugstināšanos, tiesību apvērsi, jo īpaši attiecībā uz sievietēm, pastāvīgu un sistemātisku visu sociālo grupu izslēgšanu un diskrimināciju, nāvessodu izpildi, prettiesisku nogalināšanu, spīdzināšanu, dzimumbalstīta vardarbību, diskrimināciju un dzimumu aparteīdu, patvaļīgus arestus un aizturēšanu, sistemātisku un strukturālu diskrimināciju un nevienlīdzību, represijas pret marginalizētām un neaizsargātām personām un grupām, pilsonisko sabiedrību, politiskajiem oponentiem un etniskajām un reliģiskajām minoritātēm, verdzību un piespiedu darbu, piespiedu deportācijas, pārmērīgu vardarbību no valsts iestāžu puses un pret neatkarīgiem medijiem un žurnālistiem vērstu cenzūru un draudus, kā arī draudus digitālajā jomā, piemēram, novērošanu tiešsaistē un interneta bloķēšanu; nosoda autokrātisko režīmu īstenotās transnacionālās represijas; pauž nožēlu par demokrātijas institūciju aizsardzības vājināšanos un pilsoniskās sabiedrības telpas sarūkšanu visā pasaulē, kas rada nesodāmību par cilvēktiesību pārkāpumiem; atzīmē, ka demokrātiju skaits ir turpinājis samazināties, bet autoritāro režīmu skaits ir pieaudzis;
6. nosoda īpaši pielāgotus naratīvus, ko izstrādā autoritāri un neliberāli režīmi, lai vērstos pret cilvēktiesību un tiesiskuma pašu universālumu; brīdina, ka minētie režīmi iepriekš minētos naratīvus izplata starptautiskos forumos, piemēram, Apvienoto Nāciju Organizācijas Cilvēktiesību padomē; aicina ES un tās dalībvalstis vērsties pret šiem naidīgajiem naratīviem, kuru pamatā bieži ir apgalvojumi par kultūras relatīvismu, lai cita starpā slēptu varas ļaunprātīgu izmantošanu, kā arī dezinformāciju un ārvalstu iejaukšanos ES; aicina ES un dalībvalstis izmantot visus to rīcībā esošos instrumentus, tostarp pilnībā izmantot ES starptautisko kultūras attiecību potenciālu;
7. pauž bažas par to, ka starptautiskās konferences un ļoti mediatizēti pasākumi tiek organizēti autoritārās un neliberālās valstīs, kurās cilvēktiesību aizstāvji piedzīvo vajāšanu vai uzmākšanos, un ka šīs valstis izmanto šādus pasākumus kā publicitātes platformas un kropļo savu tēlu pasaules mērogā attiecībā uz saviem cilvēktiesību rādītājiem;
8. norāda uz pieaugošo instrumentu kopumu, ko izmanto autoritāri, totalitāri un neliberāli režīmi, lai izveidotu satvaru cilvēktiesību ierobežošanai, piemērojot leģislatīvus un neleģislatīvus noteikumus, ko izmanto, lai apklusinātu pilsonisko sabiedrību,

marginalizētas un neaizsargātas personas un grupas, minoritātes, politiskos oponentus un neatkarīgus medijus un kritikas paudējus, kontrolētu tiesu iestādes un vajātu cilvēktiesību aizstāvjus, žurnālistus, juristus, māksliniekus un aktīvistus, cita starpā, kuri kritizē šo režīmu praksi;

9. nosoda to, ka autoritārie un neliberālie režīmi aizvien vairāk neievēro starptautiskās cilvēktiesības, jo īpaši tie režīmi, kas rada un izvērsē esošos iekšējos un starptautiskos konfliktus un izraisa jaunus konfliktus ar postošām sekām attiecībā uz cilvēktiesībām; atzīmē, ka šie režīmi cenšas mazināt starptautisko cilvēktiesību leģitimitāti, lai izvairītos no to piemērošanas, kas tiem ir saistoša;
10. aicina novērtēt "klusās diplomātijas" stratēģijas efektivitāti un, aizstāvot cilvēktiesības, aicina ES pamanāmāk paust savu viedokli;
11. asi nosoda un pauž dziļas bažas par zvērībām, kara noziegumiem un nopietniem starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumiem, tostarp seksuālo vardarbību, dzimumbalstītu vardarbību, bērnu deportēšanu un civiliedzīvotāju un karagūstekņu spīdzināšanu un nogalināšanu, ko Krievijas bruņotie spēki un to pilnvarotās personas veic Krievijas īstenotajā nelikumīgajā, nepamatotajā un neizprovocētajā agresijas karā pret Ukrainu; atgādina, ka atbalsts Ukrainai tās karā pret Krieviju ir ļoti svarīgs, lai nodrošinātu uz noteikumiem balstītu starptautisko kārtību; mudina veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka personas, kas Ukrainā izdarījušas kara noziegumus un cilvēktiesību pārkāpumus, tiek identificētas un sauktas pie atbildības; aicina ES un tās dalībvalstis saskaņā ar universālās jurisdikcijas principu arī turpmāk pilnībā atbalstīt šajā jomā iesaistītās ieinteresētās personas, pasākumus un mehānismus, tai skaitā Ukrainas prokurus, izmeklētājus un tiesu iestādes, SKT, ANO Cilvēktiesību padomes izmeklēšanas komisiju un valstu izmeklēšanas iestādes; uzsver, ka ir svarīgi ātri savākt un saglabāt pierādījumus par kara noziegumiem un noziegumiem pret cilvēci, un atzinīgi vērtē pilsoniskās sabiedrības centienus šajā jomā;
12. Pauž sašutumu un nosodījumu par 2021. gada Saharova balvas laureāta Alekseja Navalnija slepkavību, kurš upurēja savu dzīvību, lai aizstāvētu demokrātiju un vērstos pret apspiešanu un korupciju Krievijā;
13. prasa nekavējoties pārtraukt karadarbību Gazā;
14. ar gandarījumu norāda, ka saistībā ar šīm lielajām problēmām cilvēktiesību jomā visā pasaulē pastāv arī pozitīvi cilvēktiesību ievērošanas piemēri, atspoguļojot zināmu progresu; stingri atbalsta ANO, Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO), EDSO Demokrātisko iestāžu un cilvēktiesību biroja (*ODIHR*) un Eiropas Padomes darbu, kā arī, cita starpā, cilvēktiesību aizstāvjus un pilsoniskās sabiedrības organizācijas starptautisko saistību pārvēršanā konkrētos pasākumos cilvēktiesību īstenošanai; uzsver, ka ir vajadzīga stratēģiskāka komunikācija attiecībā uz cilvēktiesībām un demokrātiju, ar ko parāda ES apņemšanos, daloties ar pozitīvām tendencēm, politiku un paraugpraksi, un aicina ES delegācijas un ES dalībvalstu diplomātiskās pārstāvniecības rīkoties šādā veidā arī trešās valstīs; atbalsta Eiropas Ārējās darbības dienesta (EĀDD) kampaņu, kuras mērķis ir 2023. gadā atzīmēt Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 75. gadadienu, atbalstot Apvienoto Nāciju Organizācijas iniciatīvu "Cilvēktiesībām 75" un "Cilvēktiesību veiksmes stāsti"¹, kas ir

¹ <https://goodhumanrightstories.net/>.

veids, kā popularizēt pozitīvus stāstus par cilvēktiesībām;

15. uzsver, ka *UNRWA* ir neaizstājama loma, lai nodrošinātu kritisko palīdzību un izdzīvošanu dienu no dienas 2,2 miljoniem civiliedzīvotāju Gazā, kuri saskaras ar neapraķstāmiem draudiem dzīvībai un pamattiesību pārkāpumiem; noraida to, ka 18 valstis ir apturējušas *UNRWA* finansēšanu, un atkārtoti atgādina, ka tad, ja šis lēmums netiks atcelts, *UNRWA* līdzekļi beigsies tuvāko mēnešu laikā; tāpēc aicina ES un tās dalībvalstis piešķirt *UNRWA* atbalstu pienācīga finansējuma veidā, lai tā varētu turpināt humānās palīdzības darbu, ar ko glābj cilvēku dzīvības, un uzlabot to;

Universālu problēmjaūtājumu risināšana cilvēktiesību un demokrātijas jomā

Starptautisko cilvēktiesību un humanitāro tiesību ievērošana

16. uzsver saikni starp cilvēktiesību pārkāpumiem un plašu nesodāmību un pārskatābildības trūkumu konfliktu skartos reģionos un valstīs; uzsver nepieciešamību ievērot starptautiskās cilvēktiesības un humanitārās tiesības, jo īpaši Ženēvas konvencijas; stingri nosoda valdības spēku un bruņoto grupējumu īstenotos starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumus un cilvēktiesību pārkāpumus visā pasaulē, kas dažos gadījumos bija kara noziegumi un noziegumi pret cilvēci; aicina efektīvi garantēt ātru un netraucētu humānās palīdzības plūsmu bruņotu konfliktu un dabas katastrofu laikā un sistemātiski veidot humanitāros koridorus, kad un kur tas ir nepieciešams bruņotu konfliktu un kara situācijās; nosoda autoritāru valdību mēģinājumus iejaukties un ierobežot humānās palīdzības organizāciju darbības; šajā saistībā atceras, ka ir svarīgi nodrošināt koordināciju starp civilajiem un militārajiem dalībniekiem; nosoda postošās humanitārās sekas un cilvēktiesību pārkāpumus, ko izraisījusi mūsdienu karadarbība un konflikti visā pasaulē, tostarp civilo mērķu spridzināšanu, izvarošanu un spīdzināšanu, piespiedu pārvietošanu un cita starpā nelikumīgas deportācijas; norāda uz bruņotu konfliktu ietekmi uz dzimumu līdztiesību, tostarp seksuālas vardarbības izmantošanu pret sievietēm un meitenēm kā kara taktiku, ietekmi uz bērniem un minoritātēm, kā arī to ietekmi uz vidi;
17. aicina ES un tās dalībvalstis pastiprināt centienus, lai veicinātu starptautisko humanitāro tiesību ievērošanu un sniegtu palīdzību upuriem, lai piekļūtu starptautiskajai tiesai un saņemtu tiesiskās aizsardzības līdzekļus un atļidzību; uzsver, ka starptautiskajās humanitārajās tiesībās ir aizliegti uzbrukumi civiliedzīvotājiem un objektiem, kas nepieciešami civiliedzīvotāju izdzīvošanai; aicina ES un tās starptautiskos partnerus pilnībā izmantot visus attiecīgos instrumentus, lai cīnītos pret starptautisko noziedzību, tai skaitā piemērojot universālās jurisdikcijas principu, īpašus tribunālus valsts un starptautiskā līmenī, arī par agresijas noziegumiem, kā arī izveidot elastīgus sadarbības un finansēšanas mehānismus, lai ātri savāktu un analizētu pierādījumus par noziegumiem; aicina Komisiju nodrošināt, ka šie instrumenti tiek piemēroti saskaņoti un papildina citus attiecīgos ES un dalībvalstu instrumentus;
18. pauž nopietnas bažas par ieilgušu okupāciju un teritoriju aneksiju turpināšanos; aicina pievērst īpašu uzmanību cilvēktiesību situācijai nelikumīgi okupētajās teritorijās, tostarp ieilgušās okupācijas gadījumos, un daudzos iesaldētajos konfliktos, un veikt efektīvus pasākumus, lai novērstu smagus cilvēktiesību pārkāpumus, tostarp pārkāpumus pret tiesībām uz dzīvību, pārvietošanās brīvības ierobežošanu un diskrimināciju;

19. atkārtoti aicina dalībvalstis palīdzēt iegrožot bruņotus konfliktus un nopietnus cilvēktiesību vai starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumus, stingri ievērojot ANO Ieroču tirdzniecības līguma 7. pantu par eksportu un eksporta novērtējumu un Padomes Kopējo nostāju 2008/944/KĀDP¹ un ES Divējāda lietojuma regulu²; mudina ES izvērtēt spieģprogrammatūras ļaunprātīgu izmantošanu, līdz tiks īstenoti stingri noteikumi, lai garantētu tās izmantošanu saskaņā ar starptautiskajiem cilvēktiesību standartiem; pauž bažas par bruņotu bezpilota lidaparātu izmantošanu ārpus starptautiskā tiesiskā regulējuma un aicina veikt novērtējumus par ietekmi uz cilvēktiesībām attiecībā uz bruņotu bezpilota lidaparātu izstrādes projektiem; aicina ES uzņemties iniciatīvu par juridiski saistoša instrumenta izveidi, ar kuru tiktu aizliegti autonomie letāli ieroči, kuru izmantošanā nav paredzēta būtiska cilvēku kontrole;
20. uzstāj, ka ir svarīgi nodrošināt ES politikas saskaņotību attiecībā uz teritorijas okupācijas vai aneksijas situācijām, ņemot vērā starptautiskās humanitārās tiesības, lai novērstu smagus cilvēktiesību pārkāpumus uz vietas; uzsver ES reģistrētu uzņēmumu atbildību piemērot stingrāko pienācīgas rūpības politiku attiecībā uz visām ekonomiskajām vai finanšu darbībām šādās teritorijās vai sadarbību ar tām un nodrošināt stingru atbilstību starptautiskajām tiesībām, kā arī ES sankciju politikai, ja tā ir piemērojama šādos gadījumos; šajā saistībā aicina Komisiju precizēt piemērojamus noteikumus attiecībā uz ES tirdzniecību ar šādām teritorijām;

Tiesības uz dzīvību: progress ceļā uz vispārēju nāvessoda atcelšanu

21. atkārtoti pauž principiālu nostāju pret nāvessodu, kas ir nežēlīgs, necilvēcīgs un pazemojošs sods un ir neatgriezenisks; izsaka nožēlu, ka, neraugoties uz dažās trešās valstīs vērojamo tendenci īstenot nāvessoda atcelšanas pasākumus, šajā ziņā joprojām pastāv būtiskas problēmas; pauž nožēlu par to, ka savukārt citās trešās valstīs, tā izmantošana palielinās un īstenoto nāvessodu skaits pēdējo piecu gadu laikā ir sasniedzis augstāko līmeni; atkārtoti aicina visas valstis pilnībā atcelt nāvessodu vai nekavējoties noteikt moratoriju, kas būtu pirmais solis tā atcelšanas virzienā; mudina ES un dalībvalstis izmantot visus to rīcībā esošos instrumentus, tostarp tirdzniecības un asociācijas nolīgumus ar trešām valstīm, lai panāktu moratoriju nāvessoda piemērošanai ar mērķi to atcelt;
22. uzsver, ka ES ir neatlaidīgi jācenšas panākt vispārēju nāvessoda atcelšanu, kas ir viens no svarīgākajiem tās ārpolitikas mērķiem cilvēktiesību jomā; prasa ES un tās dalībvalstīm aizstāvēt nāvessoda atcelšanu attiecīgajos starptautiskajos forumos un censties panākt iespējami plašāku atbalstu šai nostājai; mudina ANO struktūras turpināt centienus panākt nāvessoda vispārēju atcelšanu saskaņā ar ANO Ģenerālās asamblejas rezolūcijām; turklāt kā pirmo soli aicina attiecīgajām valstīm samazināt to noziegumu vai nodarījumu sarakstu, par kuriem paredzēts nāvessods; aicina nodrošināt pārredzamību attiecībā uz nāvessodu spriedumiem un izpildēm valstīs, kuras neatklāj šos statistikas datus; atbalsta to, ka Āfrikas Savienība pieņem Āfrikas Cilvēktiesību un

¹ Padomes Kopējā nostāja 2008/944/KĀDP (2008. gada 8. decembris), ar ko izveido kopīgus noteikumus, kas reglamentē militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksporta kontroli (OV L 335, 13.12.2008., 99. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/821 (2021. gada 20. maijs), ar ko izveido Savienības režīmu divējāda lietojuma preču eksporta, starpniecības, tehniskās palīdzības, tranzīta un pārvadājumu kontrolei (OV L 206, 11.6.2021., 1. lpp.).

tautu tiesību hartas protokola projektu par nāvēssoda atcelšanu Āfrikā; mudina citas trešās valstis un reģionālās organizācijas sākt līdzīgus procesus, tostarp būtiski iekļaujot pilsoniskās sabiedrības organizācijas; uzsver, ka ir svarīgi atbalstīt vietējos un reģionālos centienus atcelt nāvēssodu;

Tiesības uz vārda brīvību, mediju brīvība, akadēmiskā brīvība un tiesības uz informāciju

23. pauž dziļas bažas par pieaugošajiem šķēršļiem vārda brīvībai, tostarp mākslinieciskajai izpaušmei, un mediju brīvībai visā pasaulē, jo īpaši attiecībā uz žurnālistiem; nosoda žurnālistu, cilvēktiesību aizstāvju, pilsoniskās sabiedrības organizāciju, sabiedrības uzraugu, trauksmes cēlēju un mākslinieku cenzūru, kas tiek īstenota, piemērojot tā dēvētos ārvalstu aģentu tiesību aktus, kā arī citus leģislatīvus un neleģislatīvus pasākumus, ko pieņēmuši autoritāri, totalitāri un neliberāli režīmi, piemēram, piemērojot lielāku administratīvo slogu, sodus, draudus, apvainojošu un dēmonizējošu valodu; atkārtoti pauž dziļas bažas par to, ka pret sabiedrības līdzdalību tiek izmantota stratēģiska tiesvedība nolūkā to apklusināt un mudina gan dalībvalstis, gan trešās valstis pārtraukt šādu praksi; norāda, ka dažas no šīm praksēm var tikt īstenotas arī vairākās sen iedibinātās demokrātiskās valstīs visā pasaulē; šajā saistībā atzinīgi vērtē centienus pastiprināt žurnālistu un aktīvistu aizsardzību arī ES pret nepamatotām un ļaunprātīgām tiesas prāvām, kuru mērķis ir tos apklusināt;
24. atzīst, ka ir kritiski svarīgi atbalstīt žurnālistus, kuri saskaras ar vajāšanu un draudiem viņu drošībai, un aicina izveidot žurnālistu aizsardzības programmas, kas atvieglotu pārcelšanu un pārvietošanu tiem, kuriem draud tūlītējas briesmas; pauž nožēlu par žurnālistu mērķtiecīgas uzraudzības un spieģrogrammatūras izmantošanas praksi pret viņiem, kā arī par citiem digitāliem draudiem, un nosoda viņu tiesību uz privātumu, vārda brīvību, domas brīvību, informācijas brīvības un biedrošanās brīvības pārkāpumus, ko daudzās pasaules valstīs noteikuši valsts un nevalstiskie dalībnieki; atkārtoti apstiprina, ka piekļuve ticamai un uzticamai informācijai gan tiešsaistē, gan bezsaistē ir būtiskas tiesības demokrātiskā sabiedrībā;
25. aicina trešās valstis pieņemt steidzamus pasākumus, lai novērstu nevajadzīgu vai pārmērīgu spēka lietošanu, uzņēmēnos vai patvaļīgu aizturēšanu protestu laikā, kā arī atcelt vai grozīt jebkādas tiesību aktus un administratīvos aktus, kas pārkāpj tiesības uz vārda un pulcēšanās brīvību;
26. mudina ES un tās dalībvalstis pastiprināt diplomātiskos centienus, divpusēji un daudzpusēji risinot jautājumus par cenzūru, draudiem vai uzbrukumiem akadēmiskajai brīvībai, jo īpaši valsts un nevalstisko dalībnieku veiktu zinātnieku ieslodzīšanu visā pasaulē, kas būtiski ietekmē tiesības uz izglītību, zinātnes progresa sasniegumu izmantošanu un uzskatu un vārda brīvību; aicina EĀDD un Komisiju pārskatīt pašreizējos atbalsta un aizsardzības mehānismus, lai pilnveidotu spēju apzināt un sniegt palīdzību, tostarp ārkārtas aizsardzību un atbalstu gadījumos, kad ir notikuši šādi gadījumi; atzinīgi vērtē riskam pakļauto akadēmisko aprindu pārstāvju iekļaušanu ES cilvēktiesību aizstāvju mehānismā;
27. aicina Komisiju nodrošināt pastāvīgu augsta līmeņa atbalstu Globālajam cilvēktiesību un demokrātijas tīklam, kas ir nodrošinājis drošu telpu studentiem un zinātniekiem, kuriem nācās pamest savas valstis, lai aizstāvētu demokrātiju un cilvēktiesības, un ir viens no galvenajiem ES atbalsta instrumentiem izglītībai cilvēktiesību jomā visā pasaulē; atbalsta Cilvēktiesību padomes 52. sesijā pieņemto un visu dalībvalstu

atbalstīto Kopīgo paziņojumu par akadēmisko brīvību; aicina dalībvalstu un ES delegācijas uzņemties galveno lomu, uzraugot un ziņojot par akadēmiskās brīvības pārkāpumiem trešās valstīs; atbalsta akadēmiskās brīvības tiesību īstenošanas principu projekta izstrādi un aicina ES veicināt akadēmiskās brīvības pamatnostādņu pieņemšanu ANO sistēmā;

Tiesības uz domas, apziņas, reliģijas un ticības brīvību

28. atkārtoti pauž bažas par tiesību uz domas, apziņas, reliģijas un ticības brīvību pārkāpumiem un ar naidu saistītiem noziegumiem; uzsver, ka šādi pārkāpumi notiek, neraugoties uz ģeogrāfiskajām un kultūras robežām; pauž nožēlu par reliģijas vai ticības identitāšu instrumentālizāciju politiskiem mērķiem, tostarp reliģisko vai pārliecībā balstīto minoritāšu un reliģisko kopienu atstumtību dažās valstīs; nosoda piespiešanas, diskriminācijas, uzmākšanās un vardarbības eskalāciju, kas vērsta pret domas, sirdsapziņas, reliģisko vai ticības minoritāšu pārstāvjiem, viņu īpašumiem un kulta vietām; nosoda atsaukšanos uz zaimošanu, apostāzi vai citām reliģijā pamatotām apsūdzībām, tostarp nāvessoda iespējamību notiesātajiem, attiecībā uz reliģiskajām minoritātēm un likumīgajām darbībām cilvēktiesību jomā, tostarp internetā un sociālajos plašsaziņas līdzekļos, un — plašākā kontekstā — pilsoniskās sabiedrības darbības iespēju ierobežošanu; visstingrākajā veidā nosoda kristiešu vajāšanu visā pasaulē;
29. pilnībā atbalsta tiesības uz domas, apziņas un reliģijas, un ticības vai neticības brīvību, kā arī tiesības publiski piekopt savu reliģiju vai ticību un mainīt tās vai atteikties no tām, nebaudoties no vardarbības un diskriminācijas; nosoda uzbrukumus personām un pilsoniskās sabiedrības organizācijām par reliģiskās pārliecības miermīlīgu apšaubīšanu, kritizēšanu vai izsmiešanu; aicina ES un tās dalībvalstis pastiprināt centienus, lai aizsargātu šīs tiesības, rosināt apspriest šos jautājumus ANO cilvēktiesību forumos un sadarboties ar attiecīgajiem ANO mehānismiem un komitejām, tostarp sadarboties ar trešām valstīm, lai šīs tiesības aizstāvētu un novērstu jebkādas to pārkāpumus; tāpat aicina pielikt lielākas pūles un sadarboties daudzpusējā līmenī un ar Starptautiskās Krimināltiesas atbalstu, lai vāktu pierādījumus par naida noziegumiem, sauktu vainīgos pie atbildības un atlīdzinātu cietušajiem;
30. atzīst starpkonfesionālu un starpreliģiju dialoga vērtību, kas noved pie mierīgas līdzāspastāvēšanas un savstarpējas sapratnes starp dažādām reliģiskām, ticības un etniskām grupām, un mudina ES un dalībvalstis tos veicināt; konstatē, ka pasaulē strauji izplatās ateisms un pieaug nereliģisku iedzīvotāju skaits un to nevajadzētu atstāt neievērotu ES politikas satvarā attiecībā uz domas, apziņas, reliģijas un ticības brīvību;
31. iesaka ES īpašajam sūtnim reliģijas un ticības brīvības veicināšanai un aizsardzībai ārpus ES cieši un papildinošā veidā sadarboties ar ES īpašo pārstāvi (ESĪP) cilvēktiesību jautājumos, ES īpašo reģionu pārstāvjiem un Padomes Cilvēktiesību jautājumu darba grupu un šajā nolūkā uzskata, ka īpašais sūtnis būtu jāintegrē Eiropas Ārējās darbības dienestā līdzīgi kā citi īpašie sūtni un ES īpašie pārstāvji; pauž nožēlu par to, ka Komisija ir atjaunojusi īpašā sūtņa pilnvaras, iepriekš neizvērtējot šīs nostājas efektivitāti un pievienoto vērtību, kā Parlaments to vairākkārt ir pieprasījis; aicina veikt šo novērtējumu un, pamatojoties uz to, piešķirt atbilstošus finanšu resursus un cilvēkresursus, lai viņi varētu efektīvi īstenot savas pilnvaras; atgādina, ka šogad aprit 10 gadadiena, kopš pieņemtas ES pamatnostādnes par reliģijas vai ticības brīvības veicināšanu un aizsardzību; pauž nožēlu par to, ka, lai gan pamatnostādnes paredz

Padomei pašai veikt trīs gadu novērtējumu, līdz šim novērtējums nav publiskots; aicina Padomi veikt šo novērtējumu, kā arī informēt Parlamentu par rezultātiem; pilnībā atbalsta ES praksi vadīt saistītās tematiskās rezolūcijas ANO Cilvēktiesību padomē un ANO Ģenerālajā asamblejā; aicina EĀDD un ES delegācijas cilvēktiesību dialogos ar partnervalstīm un ANO cilvēktiesību forumos pienācīgi ierosināt vispārējus jautājumus un konkrētus gadījumus, kas saistīti ar pārliecībā balstīto vai reliģisko minoritāšu vajāšanu vai diskrimināciju, vienlaikus izmantojot uz rezultātiem vērstu pieeju un iekļaujot dzimumperspektīvu;

Tiesības uz vienlīdzību un nediskrimināciju

32. atkārtoti nosoda visu veidu rasismu, neiecietību, ksenofobiju un diskrimināciju rases, etniskās piederības, tautības, sociālās šķiras, invaliditātes, kastas, reliģijas, pārliecības, vecuma, dzimuma, seksuālās orientācijas vai dzimtes identitātes dēļ; uzsver, ka, apspriežot diskriminācijas jautājumus, ir svarīgi izmantot interseksionālu pieeju; uzsver, ka rasisms, diskriminācija, ksenofobija, antisemitisms un islamofobija, cita starpā, kā arī reliģiskā vajāšana un ar to saistītā neiecietība joprojām ir nopietna problēma visā pasaulē un ka šos jautājumus vēl vairāk saasinājusi Covid-19 pandēmija;
33. nosoda pieaugošos starptautiskos naida runas draudus, tostarp tiešsaistē; norāda — ir ticamāk, ka pret sievietēm vēršas tiešsaistē, kas negatīvi ietekmē sieviešu politisko līdzdalību un dzimumu līdztiesību lēmumu pieņemšanu; aicina pieņemt efektīvus pasākumus, lai reaģētu uz diskriminējošu rīcību un izbeigtu nesodāmību, un sadarbībā ar dalībvalstīm un iesaistot Parlamentu izstrādāt īpašas vietējā līmeņa stratēģijas, lai palīdzētu cīnīties pret diskrimināciju trešās valstīs, apspriežoties ar vietējiem pārstāvjiem un PSO; atkārtoti uzsver izglītības un dialoga izšķirošo nozīmi iecietības, izpratnes un daudzveidības veicināšanā;
34. ar lielām bažām atzīmē uz kastām balstītu hierarhiju, diskriminācijas un cilvēktiesību pārkāpumu apmēru un sekas, tostarp piekļuves tiesību sistēmai vai nodarbinātībai liegšanu, nepārtrauktu segregāciju, nabadzību un stigmatizāciju, kā arī ar kastām saistītus šķēršļus cilvēka pamattiesību izmantošanai un cilvēku attīstībai; atkārtoti aicina izstrādāt gan ES politiku attiecībā uz diskrimināciju kastas dēļ, gan īpašas vietējās stratēģijas, lai palīdzētu apkarot diskrimināciju kastas dēļ valstīs, kuras tā skar visvairāk; iesaka Eiropas Parlamentam visās tā attiecīgajās komitejās un delegācijās aplūkot ar kastām saistītu diskrimināciju, izveidot kontaktpunktu ar kastām saistītas diskriminācijas jautājumu risināšanai un, apmeklējot trešās valstis, kurās šī problēma ir aktuāla, apspriežoties ar attiecīgajām organizācijām un ierosināt ar kastām saistītas diskriminācijas jautājumu sarunās ar vietējiem partneriem un citām struktūrām, kā arī Starptautiskajā rasu diskriminācijas izskaušanas dienā organizēt ikgadēju uzklaušāšanu, lai pārskatītu ES veiktās darbības un panākto progresu;

Tiesības uz brīvību no spīdzināšanas un necilvēcīgas vai pazemojošas izturēšanās

35. nosoda jebkādas darbības vai mēģinājumus jebkuros apstākļos legalizēt spīdzināšanu un citas nežēlīgas, necilvēcīgas vai pazemojošas rīcības vai sodīšanas darbības, piespiedu pazušanu, patvaļīgu aizturēšanu un nelikumīgu nogalināšanu jebkuros apstākļos, tostarp tiesībsardzībā; aicina visas valstis pieņemt un īstenot efektīvus pasākumus, izmantojot uz cietušajiem vērstu pieeju, lai novērstu spīdzināšanu un citu nežēlīgu, necilvēcīgu vai pazemojošu izturēšanos vai sodīšanu, vienlaikus nodrošinot vainīgo saukšanu pie atbildības; un pauž nožēlu, ka to izmantošana joprojām ir plaši izplatīta

daudzās valstīs; ar lielām bažām norāda uz tendenci, ka visā pasaulē pieaug spīdināšanas gadījumu skaits, un uz plaši izplatītu vainīgo nesodāmību; aicina visas valstis sistemātiski pārskatīt savus attiecīgos tiesībsardzības iestāžu noprotināšanas noteikumus un rīcības protokolus saskaņā ar starptautiskajiem cilvēktiesību standartiem;

36. pauž nožēlu par to, ka visā pasaulē ir savas pārlicības dēļ ieslodzītie, un aicina EĀDD un dalībvalstis pastiprināt centienus nodrošināt viņu beznosacījumu atbrīvošanu; aicina EĀDD un Komisiju atbalstīt valsts preventīvo mehānismu izveidi un darbību trešās valstīs, kā arī PSO, kas darbojas šajā jomā; aicina ES iesaistīties dialogā ar trešām valstīm, lai ieslodzījuma apstākļu uzlabošanu padarītu par svarīgu sabiedriskās kārtības jautājumu, jo īpaši risinot cietumu pārapsūdzības problēmu, izmantojot alternatīvus aizturēšanas risinājumus; atzīst PSO un cilvēktiesību aizstāvju nozīmīgo lomu cīņā pret spīdināšanu un citiem sliktas izturēšanās veidiem un mudina ES atbalstīt tos brīvības atņemšanas vietu uzraudzībā saskaņā ar pārskatītajām ES pamatnostādnēm par spīdināšanu;
37. atgādina, ka Izraēlas militārās tiesas sistēmā ir aizturēti un tiek saukti pie atbildības 500–700 palestīniešu bērni, no kuriem daži ir tikai 12 gadus veci; norāda, ka daži ir aizturēti bez apsūdzības, bet citi ir apsūdzēti par akmeņu mešanu; stingri nosoda šo Izraēlas valsts īstenoto nelikumīgo un amorālo ieslodzīšanu un aicina atbrīvot visus palestīniešu bērnus no Izraēlas cietumiem;
38. aicina ES mudināt trešās valstis to tiesību aktus par tiesu garantijām saskaņot ar to starptautiskajām saistībām (piemēram, noteikt kriminālatbildību par spīdināšanu saskaņā ar Konvenciju pret spīdināšanu un citu nežēlīgu, necilvēcīgu vai pazemojošu rīcību vai sodīšanu); nosoda visu veidu cilvēku tirdzniecību un piespiedu darbu, tostarp valsts atbalstītu, un visu veidu mūsdienu verdzību; aicina ES un tās dalībvalstis uzņemties vadību to izskaušanā un vajadzības gadījumā šajā saistībā iekļaut īpašu atsauci ES nolīgumos ar trešām valstīm;

Tiesības uz sabiedrības līdzdalību

39. norāda, ka autoritāros, totalitāros un neliberālos režīmos netiek ievērotas tiesības aktīvi vai pasīvi piedalīties brīvās, pārrēdzamās un godīgās vēlēšanās, tomēr arī vairākās demokrātiskās valstīs pastāv arvien vairāk šķēršļu šādu tiesību pilnīgai īstenošanai; uzsver, ka šie režīmi rīko viltus vēlēšanas ar mērķi stiprināt savu varu, un tajās nav reālas politiskas sāncensības, likumības un plurālisma; aicina stiprināt centienus garantēt minoritāšu līdzdalību sabiedrībā, kā arī palielināt sieviešu un jauniešu pārstāvību vēlēšanu procesos; uzsver Eiropas Savienības vēlēšanu novērošanas misiju lomu to uzraudzīto vēlēšanu procesu neatkarīgā un objektīvā novērtēšanā; aicina veikt turpmākus pasākumus saistībā ar šo vēlēšanu novērošanas misiju ieteikumu pieņemšanu un īstenošanu trešās valstīs un iekļaut tos kā būtisku elementu ES un attiecīgās trešās valsts attiecību vispārējā sistēmā; norāda, ka arvien biežāk ir vērojams scenārijs, kad valstis atsakās aicināt ES novērot to vēlēšanas, un aicina EĀDD risināt šo situāciju;

Kultūras tiesības

40. apstiprina, ka kultūras tiesības kā cilvēktiesību forma ir universālas tiesības, kas ļauj indivīdiem, kā arī cilvēku grupām attīstīt un paust savu cilvēcīgumu un identitāti; atbalsta ANO īpašā referenta kultūras tiesību jomā mandātu nodrošināt kultūras tiesību lielāku pamanāmību cilvēktiesību sistēmā un veicināt labāku izpratni par to pārkāpumu

smagumu, kā arī par iespēju ikvienam tās īstenot un aicina atjaunot īpašā referenta mandātu pēc 2024. gada; stingri nosoda vēsturiskā, mākslas un kultūras mantojuma iznīcināšanu konfliktos, kā arī sistemātisku un politiski vai ideoloģiski motivētu vēsturiskā, mākslas un kultūras mantojuma iznīcināšanu, un suverēnu valsti, tautu vai minoritāšu identitātes un kultūru izskaušanu; nosoda kultūras priekšmetu nelikumīgu izvešanu un nelegālu tirdzniecību; mudina atgriezt kultūras darbus un artefaktus to izcelsmes vietā; atgādina, ka kultūras mantojuma iznīcināšana var būt kara noziegums un cilvēktiesību pārkāpums, un šajā sakarībā atgādina par starptautiskās sabiedrības uzņemtajām saistībām, kas paredz pienākumu aizsargāt, cita starpā attiecībā uz kultūras mantojuma aizsardzību pēc bruņotiem konfliktiem, kā arī to laikā;

Sieviešu tiesības, arī seksuālā un reproduktīvā veselība un tiesības, un dzimumu līdztiesība

41. uzsver, ka sieviešu tiesības un dzimumu līdztiesība ir neaizstājamas un nedalāmas cilvēktiesības, kā arī tiesiskuma un noturīgas demokrātijas pamats; pauž nožēlu par to, ka miljoniem sieviešu un meiteņu turpina saskarties ar diskrimināciju un vardarbību, jo īpaši visneaizsargātākās, konflikta, pēckonflikta un pārvietošanas kontekstā, jo īpaši sievietes un meitenes ar invaliditāti, kuras saskaras ar dubultu diskrimināciju, un pauž nožēlu arī par to, ka viņām tiek atņemta cieņa, autonomija, tostarp ķermeņa autonomija, un pat dzīvība; nosoda patlaban vērojamo un pieaugošo negatīvo reakciju pret dzimumu līdztiesību un sieviešu tiesībām, tostarp visus centienus esošās tiesības un aizsardzību, jo īpaši attiecībā uz seksuālo un reproduktīvo veselību un tiesībām (*SRHR*), esošajām tiesībām un aizsardzību, kā arī tiesību aktus, politiku un praksi, kas turpina noliegt vai ierobežot šīs tiesības daudzās valstīs, kas var nozīmēt dzimumu aparteīdu; nosoda visa veida ar dzimumbalstītu vardarbību, kā arī izmantošanu un pauž bažas par piespiedu laulībām un ar "goda aizstāvēšanu" saistīta vardarbību, vardarbību un slepkavībām, kas vērstas pret sievietēm un meitenēm; aicina ES, tās dalībvalstis un līdzīgi domājošus partnerus pastiprināt centienus, lai nodrošinātu viņu cilvēktiesību pilnīgu īstenošanu un aizsardzību; atzinīgi vērtē ES pievienošanos Stambulas konvencijai un aicina ES dalībvalstis, kuras to vēl nav izdarījušas, pēc iespējas drīzāk to ratificēt un īstenot; atbalsta ES vēstnieka dzimumu līdztiesības un daudzveidības jautājumos nozīmi un ES īpašā pārstāvja cilvēktiesību jautājumos iesaisti šajā jomā; aicina izstrādāt ES sieviešu tiesību hartu;
42. atzīst, ka seksuālās un reproduktīvās veselības un ar to saistīto tiesību (*SRHR*) veicināšanai un aizsardzībai ir ļoti būtiska nozīme, lai panāktu dzimumu līdztiesību, un apstiprina tiesības piekļūt visaptverošiem *SRHR* pakalpojumiem, tostarp mūsdienīgai kontracepcijai, drošam un likumīgam abortam, maternitātes, pirmsdzemdību un pēcdzemdību veselības aprūpei un medicīniskajai apaugļošanai, kā arī tiesības piekļūt izglītībai un informācijai par *SRHR*, ieskaitot visaptverošu seksuālo izglītību bez jebkāda veida diskriminācijas, piespiešanas vai vardarbības; aicina ES, EĀDD un ES dalībvalstis rīkoties pārliecinoši, lai daudzpusējās un divpusējās attiecībās piešķirtu prioritāti *SRHR* un tās veicinātu, tostarp piekļuvi drošam un legālam abortam, atbilstīgi starptautiskajām cilvēktiesībām un Pasaules Veselības organizācijas (PVO) pamatnostādņēm;
43. atzīst sieviešu, kuras pieder minoritātēm, piemēram, etniskajām, reliģiskajām vai ticības kopienām, daudzējādo neaizsargātību, jo īpaši teritorijās, kurās klātesoši ir radikāli un vardarbīgi paramilitāri grupējumi; stingri nosoda jebkādas vardarbības veidus, tostarp seksuālo vardarbību, nolaupīšanu, piespiedu pārvietošanas, tirdzniecības vai nogalināšanas gadījumus etniski, reliģiski vai ticības motivētu vai radikālu un

ekstrēmistu grupējumu izraisītu saspīlējumu dēļ; stingri nosoda diskrimināciju un cilvēktiesību pārkāpumus pret sievietēm ar interseksionālu identitāti, tostarp tām, kas pieder pie etniskajām minoritātēm; atkārtoti uzsver savu aicinājumu dalībvalstīm pieņemt un īstenot stratēģijas, politiku un programmas, lai veicinātu atstumto sieviešu grupu *SRHR* un lai izskaustu sistēmiskos, finansiālos, juridiskos, praktiskos un sociālos šķēršļus, ar kuriem tās saskaras, un nodrošinātu, ka *SRHR* tiek aizsargātas un ievērotas visur;

44. atkārtoti nosoda komerciālu praksi, kura paredz bērna iznēsāšanu, ko veic surogātmāte, — globālu parādību, kurā sievietes visa pasaulē ir pakļautas izmantošanai un cilvēku tirdzniecībai un no kuras vienlaikus visvairāk cieš finansiāli un sociāli neaizsargātas sievietes; uzsver šīs prakses smago ietekmi uz sievietēm, sieviešu tiesībām un sieviešu veselību un uzsver tās pārrobežu ietekmi;
45. aicina ES, īstenojot Dzimumu līdztiesības rīcības plānu III, izstrādājot ES vietējo stratēģiju pret dzimumbalstītu diskrimināciju un veicot attiecīgos pasākumus nozarēs, vērsties pret interseksionālo diskrimināciju, izstrādājot politiku cīņai pret multiplās diskriminācijas veidiem, ar ko saskaras miljoniem sieviešu un meiteņu, kuras ir cilvēktiesību pārkāpumu, tostarp seksuālas izmantošanas un vardarbības, pārvietošanas, spaidu un/vai piespiedu darba, prostitūcijas un cilvēku tirdzniecības upuri, tostarp dzimumu līdztiesību un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm un meitenēm visās ārējo attiecību un attīstības sadarbības jomās, konkrēti, pieņemt uz sieviešu tiesību aizsardzību vērstu ES ārpolitiku, attīstības politiku un aizsardzības politiku atbilstīgi vispārējām saistībām;
46. aicina rīkoties saskaņotāk, lai izskaustu seksuālās vardarbības kā kara ieroča izmantošanu un cīnītos pret šādas vardarbības veicēju nesodāmību; aicina Komisiju turpināt centienus, lai pilnībā izskaustu sieviešu dzimumorgānu kropļošanas, masveida sterilizācijas un piespiedu abortu praksi visā pasaulē;

Minoritāšu tiesības

47. atgādina, ka lielākā daļa vardarbīgu konfliktu visā pasaulē ir saistīti ar minoritāšu sūdzībām par atstumtību, diskrimināciju un nevienlīdzību, kas saistīta ar minoritāšu cilvēktiesību pārkāpumiem, kā novērojis ANO īpašais referents minoritāšu jautājumos; uzsver nepieciešamību integrēt minoritāšu tiesību aizsardzību un aizsardzības mehānismu izstrādi Apvienoto Nāciju Organizācijas līmenī; atgādina, ka valstīm ir pienākums aizsargāt to nacionālo, etnisko, kultūras, reliģisko vai lingvistisko minoritāšu tiesības to attiecīgajā teritorijā; pauž nožēlu par gadījumiem, kad, neraugoties uz starptautiskajām saistībām un pienākumiem aizsargāt minoritātes, tiek īstenota politika, kas paredz nacionālo, etnisko un lingvistisko minoritāšu piespiedu asimilāciju, neievērojot šo personu pamattiesības un cilvēktiesības; aicina ES un tās dalībvalstis sniegt aktīvu atbalstu trešām valstīm, lai tās visās jomās ievērotu nacionālo, etnisko un lingvistisko minoritāšu pamattiesības un cilvēktiesības; aicina Komisiju atbalstīt minoritāšu tiesību aizsardzību, tostarp prioritārā kārtā saskaņā ar ES Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu "Eiropa pasaulē" (*NDICI*) cilvēktiesību un demokrātijas tematisko programmu;
48. uzsver ES rasisma apkarošanas rīcības plāna ārējo dimensiju un aicina Komisiju, EĀDD un ES delegācijas sadarboties ar partneriem trešās valstīs, lai atbalstītu līdzīgu stratēģiju un politikas virzienu izstrādi dialogā ar pilsoniskās sabiedrības organizāciju pārstāvjiem

un marginalizēto un neaizsargāto kopienu locekļiem, pamatojoties uz pieeju, kas izklāstīta ANO Augstā cilvēktiesību komisāra biroja (*OHCHR*) vadlīnijās par diskrimināciju, kuras pamatā ir izcelsme, un kurā būtu jāietver virkne iespējamo ES pasākumu, piemēram, tiesību aktu izmaiņu un īstenošanas veicināšana, pamanāmības plāni un atbalsta programmas;

Migrantu un bēgļu tiesības

49. nosoda migrantu, bēgļu un piespiedu kārtā pārvietoto personu cilvēktiesību un drošības vājināšanos; atkārtoti apstiprina šo personu neatņemamās cilvēktiesības un atgādina par valstu pienākumu tās aizsargāt saskaņā ar attiecīgajām starptautiskajām tiesībām; aicina ES un tās dalībvalstis efektīvi īstenot šīs tiesības ES migrācijas un patvēruma politikā un to sadarbību ar partnervalstīm šajā jomā; nosoda arvien pieaugošo pret migrantiem vērsta ksenofobijas, rasisma un diskriminācijas tendenci; uzsver, ka bēgļi un migranti jo īpaši migranti bez dokumentiem, saskaras ar dažādiem vardarbības veidiem, piemēram, seksuālo un dzimumbalstītu vardarbību, tostarp pārvietošanas laikā, kā arī ar daudziem šķēršļiem, tostarp piekļuvē izglītībai, veselības aprūpei un citiem pamata pakalpojumiem; pauž nopietnas bažas par cilvēktiesību pārkāpumu dēļ piespiedu kārtā pārvietoto personu nepieredzēti lielo skaitu, kas pēdējo 10 gadu laikā ir divkāršojies; atzinīgi vērtē Pagaidu aizsardzības direktīvas aktivizēšanu¹ un aicina vajadzības gadījumā to piemērot; aicina pastiprināt centienus migrantu tiesību aizsardzībā un garantēt viņiem piekļuvi visiem pamatpakalpojumiem, tostarp tranzīta laikā, un ievērot neizraidīšanas principu; aicina nekavējoties izbeigt nelikumīgo atpakaļraidīšanas praksi; aicina risināt migrācijas un piespiedu pārvietošanas pamatcēloņus;
50. uzsver dalībvalstu solidaritātes un kopīgas atbildības principu nozīmi, risinot migrācijas plūsmu jautājumus, tostarp, lai mazinātu problēmas, ar kurām saskaras pirmās ieceļošanas dalībvalstis; atkārtoti apliecinā atbalstu ceļvedim par Migrācijas un patvēruma paktu; mudina likumdevējus divkāršot centienus, lai pabeigtu patvēruma un migrācijas tiesiskā regulējuma reformu līdz pašreizējā sasaukuma beigām;
51. uzstāj, ka visos ES un dalībvalstu nolīgumos par sadarbību migrācijas jomā un atpakaļuzņemšanu ar trešām valstīm ir stingri jāievēro starptautiskās cilvēktiesības, bēgļu tiesības un jūrniecības tiesības, jo īpaši Konvencija par bēgļa statusu; aicina Komisiju un dalībvalstis integrēt iepriekšējās novērtēšanas, kā arī uzraudzības mehānismus, lai novērtētu, kā sadarbība migrācijas jomā ar trešām valstīm ietekmē cilvēktiesības, un informēt Parlamentu par rezultātiem; pauž nopietnas bažas par praksi noslēgt neoficiālas vienošanās ar trešām valstīm par sadarbību migrācijas jomā, ko Parlaments neuzrauga; aicina dalībvalstis nodrošināt pārredzamību un ļaut veikt parlamentāro kontroli un demokrātisko uzraudzību, jo īpaši attiecībā uz sadarbību ar pusēm, par kurām ir zināms, ka tās pieļāvušas cilvēktiesību pārkāpumus; uzstāj, ka cilvēktiesības ir jāintegrē un jāuzrauga visās darbībās, ko veic Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra (*Frontex*) un Eiropas Savienības Patvēruma birojs (*EASO*);
52. aicina ES un tās dalībvalstis nodrošināt pilnīgu pārredzamību attiecībā uz ES finansējumu trešām valstīm, kas saistīts ar migrāciju, un garantēt, ka tas ne tieši, ne

¹ Padomes Direktīva 2001/55/EK (2001. gada 20. jūlijs) par obligātajiem standartiem, lai pārvietoto personu masveida pieplūduma gadījumā sniegtu tām pagaidu aizsardzību, un par pasākumiem, lai līdzsvarotu dalībvalstu pūliņus, uzņemot šādas personas un uzņemoties ar to saistītās sekas (OV L 212, 7.8.2001., 12. lpp.).

netieši neveicina cilvēktiesību pārkāpumus vai nesodāmību par šādiem pārkāpumiem; aicina ES finansētājās humānās palīdzības operācijās ņemt vērā bērnu un citu neaizsargātu grupu īpašās vajadzības un nodrošināt viņu aizsardzību pārvietošanas laikā; šajā saistībā nosoda migrantu bērnu ievietošanu aizturēšanas centros, jo īpaši, ja viņi ir nošķirti no vecākiem vai likumiskajiem aizbildņiem;

53. asi nosoda kontrabandas tīklus, kas iesaistīti migrantu kontrabandā un cilvēku tirdzniecībā, un aicina ES un tās dalībvalstis pastiprināt centienus, lai cīnītos pret šiem tīkliem un novērstu kontrabandu, tostarp sadarbojoties ar trešām valstīm, ievērojot Eiropas un starptautiskos cilvēktiesību standartus; uzsver, ka drošu un likumīgu migrācijas ceļu trūkuma dēļ kontrabandas tīkli gūst peļņu un ir atbildīgi par traģiskiem nāves gadījumiem migrācijas maršrutos; uzsver, ka izšķiroša nozīme ir informācijas izplatīšanai un izpratnes veicināšanas kampaņām par kontrabandas riskiem;

Pirmiedzīvotāju tautu tiesības

54. ar nožēlu norāda, ka pamatiedzīvotāji visā pasaulē joprojām saskaras ar plaši izplatītu un sistemātisku diskrimināciju un vajāšanu, tostarp piespiedu pārvietošanu; nosoda patvaļīgus cilvēktiesību aizstāvju un zemes aizstāvju, kuri aizstāv pamatiedzīvotāju tiesības, arestus un nogalināšanu; uzsver, ka pirmiedzīvotāju tautu tiesību un tradicionālo ieražu veicināšana ir būtiska, lai panāktu ilgtspējīgu attīstību, cīnītos pret klimata pārmaiņām un saglabātu bioloģisko daudzveidību; mudina vadības īstenot attīstības un vides politikas pasākumus, kuros tiek ievērotas pirmiedzīvotāju un vietējo kopienu ekonomiskās, sociālās un kultūras tiesības un kuri paredz viņu iekļaušanu saskaņā ar ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem; atkārtoti prasa ES, dalībvalstīm un to starptautiskās sabiedrības partneriem veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai atzītu, aizsargātu un veicinātu pirmiedzīvotāju tiesības, tostarp viņu tiesības uz savu valodu, zemi, teritorijām un resursiem, kā noteikts ANO Deklarācijā par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām, jo īpaši saistībā ar brīvu, iepriekšēju un apzinātu piekrišanu; aicina ES un tās dalībvalstis nodrošināt godprātīgu iesaistīšanos un iepriekš minēto tiesību ievērošanu, izmantojot ES tirdzniecības instrumentus un attiecīgos ES tiesību aktus, kas attiecas uz ES reģistrētiem uzņēmumiem; mudina ratificēt Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) Konvenciju Nr. 169 par pirmiedzīvotāju un cilšu tautām;
55. aicina visas valstis, tostarp ES dalībvalstis, nodrošināt, lai pirmiedzīvotāji un vietējās kopienas tiktu iesaistītas starptautiskās klimata diplomātijas apspriedēs un lēmumu pieņemšanas procesos; mudina Komisiju turpināt veicināt dialogu un sadarbību starp pirmiedzīvotājiem un ES;

Cilvēktiesības, uzņēmējdarbība un tirdzniecība

56. uzsver tirdzniecības kā galvenā instrumenta, tostarp izmantojot “vispārējo preferenču shēmu plus” (VPS+), nozīmīgumu cilvēktiesību situācijas veicināšanā un uzlabošanā ES partnervalstīs; tomēr norāda, ka dažās attiecīgajās valstīs uzlabojumi ir bijuši niecīgi vai to nav bijis vispār; pauž nožēlu par pārmērīgas un ekspluatējošas uzņēmējdarbības kaitīgo ietekmi uz cilvēktiesībām un demokrātiju un nosoda tās korporācijas, kas nelikumīgi izmanto dabas resursus, negatīvi ietekmējot cilvēktiesību ievērošanu vietējās kopienās;
57. aicina ES nodrošināt papildinošus un vērienīgus Eiropas un starptautiskos instrumentus, nosakot stingrus un pamatotus noteikumus, tostarp attiecībā uz skarto personu piekļuvi

tiesiskumam un efektīvai tiesību aizsardzībai; šai saistībā aicina ātri un vērienīgi panākt galīgo vienošanos attiecībā uz direktīvu par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju, paredzot saistošus ES noteikumus par atbildīgu korporatīvo rīcību attiecībā uz cilvēktiesībām, darba un vides tiesībām, un savlaicīgi pabeigt piespiedu darba produktu aizliegumu, lai nodrošinātu, ka produkti, kas ražoti, izmantojot piespiedu darbu, tiek aizliegti Savienības tirgū; uzsver, ka jēgpilna ieinteresēto personu iesaiste, kas ietver cietušos, cietušo pārstāvjus, darba ņēmēju arodbiedrības un citas ieinteresētās personas, ir pienācīgas rūpības procesa visaptverošs un pastāvīgs elements, kā arī būtisks solis, lai atklātu un novērstu piespiedu darbu un nodrošinātu tiesisko aizsardzību; uzsver, ka būtiska nozīme ir tiesiskajai aizsardzībai un tādu tiesisku pasākumu pieejamībai, kas atbilst ANO Vadošajiem principiem uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām, tostarp apspriežoties ar cietušajiem, finanšu un nefinanšu pasākumu pieejamībai; mudina Komisiju iesniegt Padomei ieteikumu panākt ES mērķtiecīgu mandātu, lai tā pēc iespējas drīzāk varētu iesaistīties notiekošajās sarunās par ANO juridiski saistošu instrumentu uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām; aicina Komisiju, EĀDD un ES delegācijas aizstāvēt uzņēmumu sociālo atbildību un pārskatatbildību, kā arī principus dialogā ar trešām valstīm un atbalstīt tās savu valsts rīcības plānu izstrādē;

58. atgādina par uzņēmumu atbildību nodrošināt, ka to uzņēmējdarbība un piegādes ķēdes nav iesaistītas cilvēktiesību pārkāpumos, tostarp pret vides tiesību, pirmiedzīvotāju tiesību un darba tiesību aizstāvjiem; uzsver, ka valstīm un citiem dalībniekiem, piemēram, korporācijām un uzņēmumiem, ir būtiskas saistības un pienākumi mazināt klimata pārmaiņu iedarbību, nepieļaut šo pārmaiņu negatīvo ietekmi uz cilvēktiesībām un veicināt attiecīgu politiku, ievērojot saistības cilvēktiesību jomā;
59. atgādina, ka tiesības uz darbu ir noteiktas Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 23. pantā, un šajā saistībā uzsver, ka mazie un vidējie uzņēmumi (MVU) nodrošina vairāk nekā divas trešdaļas darbvieta visā pasaulē un var būt atbalsts sociālo un ekonomisko tiesību attīstībā; šajā saistībā atkārtoti uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt atbilstošus vienlīdzīgus konkurences apstākļus MVU;
60. uzsver, ka darījumdarbības brīvība ir tiesības, kas nostiprinātas Pamattiesību hartas 16. pantā; mudina ES un dalībvalstis vadīt debates ANO un citos daudzpusējos forumos, lai pasaules mērogā atzītu cilvēktiesības uz darījumdarbības brīvību;

LGBTIQ+ tiesības

61. pauž nožēlu par cilvēktiesību pārkāpumiem, tostarp lesbiešu, geju, biseksuāļu, transpersonu, nebināru personu, interseksuāļu un kvīru (*LGBTIQ+* personas) un viņu tiesību aizstāvju diskrimināciju, stigmatizāciju, segregāciju, vajāšanu, pret viņiem vērstu vardarbību un viņu nogalināšanu visā pasaulē; atzīst iekļaujošas izglītības nozīmi, lai cīnītos pret diskrimināciju jau tās sākotnējās formās; pauž nopietnas bažas par naida un pret *LGBTIQ+* vērstu vēstījumu un tādu tiesību aktu izplatīšanos, kas vērsti pret *LGBTIQ+* personām un cilvēktiesību aizstāvjiem; aicina trešās valstis pieņemt īpašu politiku *LGBTIQ+* personu aizsardzībai un nodrošināt viņiem mehānismus drošai ziņošanai par viņu tiesību pārkāpumiem; aicina trešās valstis atcelt noteikumus, kas tieši vai netieši veicina *LGBTIQ+* personu diskrimināciju, aizskaršanu un vajāšanu; atkārtoti aicina pilnībā īstenot *LGBTIQ* līdztiesības stratēģiju 2020.–2025. gadam kā ES instrumentu *LGBTIQ+* personu stāvokļa uzlabošanai visā pasaulē; pauž īpašas bažas par *LGBTIQ+* personām nedemokrātiskos režīmos un aicina nodrošināt elastīgus mehānismus, lai šīs personas un viņu tiesību aizstāvjus aizsargātu; aicina ES un

dalībvalstis vispusīgi un konsekventi piemērot ES pamatnostādnes, lai veicinātu un aizsargātu *LGBTIQ* iespējas izmantot visas viņu cilvēktiesības ārējā politiskajā darbībā;

Bērna tiesības

62. stingri nosoda bērna tiesību ievērošanas samazināšanos un aizvien biežākos šo tiesību pārkāpumus, tostarp vardarbību, agrīnas un piespiedu laulības, seksuālu vardarbību un izmantošanu, dzimumorgānu kropļošanu, cilvēku tirdzniecību, bērnu darbu, arī bērnu piespiedu darbu, bērnu kareivju vervēšanu, tostarp noziedzīgās bandās, izglītības, tostarp tiesību apgūt savu kultūru, tradīcijas un valodu, pieejamības un veselības aprūpes pieejamības trūkumu, nepietiekamu uzturu, segregāciju un galēju nabadzību; nosoda bērnu, tostarp etnisko minoritāšu bērnu, nolaupīšanu, piespiedu nošķiršanu vai deportāciju, adopciju un piespiedu asimilāciju, jo īpaši kara un konfliktu gadījumos; uzsver, ka visā pasaulē joprojām ir daudz bērnu, kas parasti ir spiesti strādāt bīstamos apstākļos; atkārtoti aicina īstenot sistemātisku un konsekventu pieeju bērna tiesību veicināšanai un aizsardzībai visā ES politikā; aicina tiesiskajos procesos iekļaut īpašu bērnu tiesību aizstāvības pieeju, uzlabojot bērnu iespējas piekļūt tiesu iestādēm un efektīviem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem un nodrošinot noziedzīgu nodarījumu izdarītāju saukšanu pie atbildības; uzsver vajadzību radīt ilgtspējīgas reintegrācijas un reparācijas iespējas bērniem, kuru tiesības ir pārkāptas konfliktos visā pasaulē; mudina steidzami pilnībā un vispārēji ratificēt ANO Konvenciju par bērna tiesībām;
63. uzsver izglītības nozīmi visas pasaules bērnu un jauniešu attīstībā; uzsver, ka vispārējās, iekļaujošas un kvalitatīvas izglītības pieejamība ir cilvēktiesības, kurās būtu jāietver izpratnes veicināšana par viņu cilvēktiesībām, kā arī par to, kas ir viņu tiesību pārkāpums un kā par to ziņot; norāda, ka saskaņā ar Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 26. pantu vecākiem ir pirmtiesības izvēlēties, kāda veida izglītība jānodrošina viņu bērniem; aicina ES un tās dalībvalstis darīt visu iespējamo, lai nodrošinātu, ka tiesības uz izglītību tiek ievērotas visā pasaulē, tostarp bēgļu nometnēs un centros; aicina Komisiju un EĀDD saglabāt spēcīgu finansējumu izglītībai, izmantojot Savienības ārējā finansējuma instrumentus, un atbalstīt trešās valstis kvalitatīvu izglītības sistēmu izveidē un attīstībā; uzsver, ka visos izglītības un skolas mācību materiālos ir jāievēro *UNESCO* izglītības standarti;

Personu ar invaliditāti tiesības

64. pauž bažas par problēmām, kas saistītas ar personu ar invaliditāti tiesību, piemēram, iekļaujošas un kvalitatīvas izglītības, veselības aprūpes un nodarbinātības, pilnīgu īstenošanu un līdzdalību politiskajā dzīvē; atkārtoti aicina ES palīdzēt pasaules mērogā izstrādāt politiku personu ar invaliditāti aprūpētāju atbalstam; aicina visas ieinteresētās personas veicināt sabiedrības izpratni un apkarot diskriminējošu rīcību pret personām ar invaliditāti; atkārtoti aicina Komisiju un dalībvalstis pastiprināt centienus, lai veicinātu vienlīdzīgas tiesības personām ar invaliditāti, izmantojot ES ārējās darbības, tostarp attiecībā uz kandidātvalstīm, atbilstīgi pašreizējām saistībām, ko tās uzņēmušas kā ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām (*UNCRPD*) puses; uzsver, ka ir jānodrošina sistemātisks un strukturēts dialogs ar organizācijām, kas pārstāv personas ar invaliditāti partnervalstīs, un jāīsteno politika, kas garantē iespēju pilnībā īstenot vienlīdzīgu līdzdalību sabiedrībā, tostarp balsstiesību izmantošanā, ņemot vērā viņu īpašās vajadzības un perspektīvu; atkārtoti aicina Eiropas Savienību palīdzēt partnervalstīm izstrādāt atbalstošu politiku, lai nodrošinātu kvalitatīvu, pieejamu un cenas ziņā pieņemamu aprūpi personām ar īpašām vajadzībām; aicina nevilcinoties

pieņemt priekšlikumu Padomes direktīvai par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas;

Vecāka gadagājuma cilvēku tiesības

65. atkārtoti aicina ES un tās dalībvalstis izstrādāt jaunas vecāka gadagājuma cilvēku tiesību stiprināšanas iespējas, ņemot vērā daudzās problēmas, ar kurām viņi saskaras, piemēram, cita starpā diskrimināciju vecuma dēļ, nabadzību, vardarbību, sociālās aizsardzības trūkumu, izolēšanu un cita starpā digitālo atstumtību; aicina trešās valstis pieņemt politiku, lai vecāka gadagājuma cilvēkiem atvieglotu piekļuvi kvalitatīviem, pieejamiem un cenas ziņā pieņemamiem veselības aprūpes, sociālajiem un juridiskajiem pakalpojumiem, īpašu uzmanību pievēršot jo īpaši vecāka gadagājuma sievietes nabadzības riska apkarošanai, ņemot vērā vīriešu un sievietes darba samaksas atšķirību darba dzīves laikā; uzsver, ka būtu jānodrošina viņu autonoma līdzdalība sabiedrības dzīvē un ka viņiem jābūt iespējai pilnībā un cieņpilni īstenot savas cilvēktiesības un pamatbrīvības;

Tiesības uz pārtiku un piekļuvi ūdenim un sanitārijai

66. atgādina, ka tiesības uz pārtiku, drošu dzeramo ūdeni un sanitāriju, tostarp fiziska un ekonomiska piekļuve drošām un atbilstīgām pārtikas, ūdens un higiēnas sistēmām, ir starptautiski atzītas cilvēktiesības; pauž nopietnas bažas par problēmām saistībā ar tiesībām uz pārtiku visā pasaulē, jo īpaši kara un konfliktu situācijās, kā arī dabas katastrofu un ekstrēmu laika apstākļu situācijās, ko izraisījušas klimata pārmaiņas; aicina ES un tās dalībvalstis veicināt obligātas pamatnostādnes par tiesībām uz pārtiku ANO sistēmā; aicina pieņemt publisko politiku cīņai pret badu, jo īpaši, lai novērstu to, ka badu cieš bērni, tostarp veicinot starptautisko sadarbību, lai reaģētu uz pārtikas trūkumu pasaulē un steidzami sniegtu palīdzību bada riskam pakļautajiem iedzīvotājiem;
67. aicina ES, tās dalībvalstis un starptautisko sabiedrību nekavējoties pastiprināt centienus, lai apturētu pieaugošo nopietna pārtikas trūkuma tendenci; uzsver, ka, lai gan pārtikas nodrošinājuma situāciju ir saasinājuši daudzie visā pasaulē notiekošie konflikti, tostarp pašreizējie konflikti valstīs, kas ir lielas primāro pārtikas produktu, jo īpaši labības, eksportētājas pasaulē, radot smagas sekas vairākos pasaules reģionos; stingri nosoda nenodrošinātību ar pārtiku kā politiska kara instrumenta izmantošanu vai draudus, kā arī nelabvēlīgo ietekmi, ko rada spekulācija ar pārtikas cenām; aicina pasludināt nekavējošu un pastāvīgu pamieru Gazas joslā, lai visiem tās iedzīvotājiem sniegtu nepārtrauktu piekļuvi pārtikai un ūdenim;

Tiesības uz tīru, veselīgu un ilgtspējīgu vidi

68. uzsver, ka klimata krīze un tās ietekme uz vidi un biodaudzveidību tieši ietekmē visu cilvēktiesību efektīvu īstenošanu un ka šie jautājumi ir savstarpēji saistīti un savstarpēji atkarīgi; aicina ātri pieņemt politiku starptautiskās sadarbības veicināšanai un šai sakarā stiprināt spēju veidošanu, kā paredzēts ANO Ģenerālās asamblejas Rezolūcijā Nr. 76/300; atzīst PSO, vides cilvēktiesību aizstāvju un pirmiedzīvotāju aktīvistu kritiski svarīgo darbu vides un biodaudzveidības saglabāšanā un aizsardzībā; pauž nožēlu par šo risku un nosoda visu veidu vardarbību, ar ko saskaras vides cilvēktiesību aizstāvji, un aicina garantēt viņu efektīvu aizsardzību; uzsver, ka efektīvi jārisina

jautājums par iedzīvotāju pārvietošanu vides iznīcināšanas un klimata pārmaiņu dēļ, kas palielina cilvēktiesību pārkāpumu risku un neaizsargātību pret dažādām ekspluatācijas formām; aicina ES un dalībvalstis pastiprināt centienus, lai atbalstītu reģionālos mehānismus, piemēram, ANO īpašo referentu vides aizstāvju jautājumos un Eskasū nolīgumu¹;

69. Mudina ES, Apvienoto Nāciju Organizāciju un reģionālos cilvēktiesību mehānismus uzņemties aktīvāku lomu globālo ekosistēmu un vides aizstāvju aizsardzībā, jo īpaši teritorijās, kur klimata pārmaiņas būtiski ietekmē pirmiedzīvotāju tautas un vietējās kopienas; aicina ES veicināt ANO līmeņa iniciatīvu attiecībā uz starptautiskiem novērotājiem, kas uzraudzītu nopietnus kaitējumus videi, vides krīzes vai situācijas, kurās vides tiesību aizstāvji ir visvairāk pakļauti riskam, un sadarboties ar iestādēm un palīdzēt tām izveidot aizsargājošus apstākļus šiem aizstāvjiem;
70. mudina ES un dalībvalstis sekmēt ekocīda atzīšanu par starptautisku noziegumu saskaņā ar SKT Romas statūtiem;
71. atgādina, ka pārejai uz tīru enerģiju jābūt taisnīgai un ka jāievēro ikvienas personas pamattiesības; uzsver, ka enerģētikas pārkārtošanas politikas un projektu izstrāde un īstenošana būtu jāveic tā, lai vēl vairāk neveicinātu cilvēktiesību pārkāpumus un nepalielinātu kaitējumu videi;

Cilvēktiesības un digitālās tehnoloģijas

72. pauž bažas par apdraudējumu, ko mākslīgais intelekts (MI) var radīt demokrātijai un cilvēktiesībām, jo īpaši, ja tas netiek pienācīgi reglamentēts; atzinīgi vērtē Padomes 2023. gada 26. jūnija secinājumus stiprināt ES lomu un vadošo pozīciju globālajā digitālajā pārvaldībā, jo īpaši tās kā globālā digitālā noteikumu kopuma veidotāja pozīciju, un šajā ziņā atzinīgi vērtē priekšlikumu regulai, ar ko saskaņo noteikumus par MI, kuriem ir jāaizsargā cilvēktiesības, jo īpaši tiesības uz privāto dzīvi un nediskrimināciju, un priekšrocības, ko mākslīgais intelekts var sniegt cilvēku labklājībai; uzsver, ka ir nepieciešama tādu jauno un nākotnes tehnoloģiju kā spieģļprogrammatūra steidzama uzraudzība, laba pārredzamība un atbilstīgi aizsardzības pasākumi; uzsver, ka ir svarīga uz cilvēktiesībām balstīta pieeja šīm tehnoloģijām; nosoda to, ka jaunās un nākotnes tehnoloģijas tiek izmantotas kā piespiedu pasākumi, lai arvien biežāk vajātu, iebiedētu un aizskartu cilvēktiesību aizstāvjus, aktīvistus, žurnālistus, juristus un minoritātes; pauž stingru nostāju, ka spieģļprogrammatūras eksports no Savienības uz trešām valstīm, šādus rīkus izmantojot pret cilvēktiesību aktīvistiem, žurnālistiem un valdības kritiķiem, ir smags Hartā nostiprināto pamattiesību pārkāpums un rupjš Savienības eksporta noteikumu pārkāpums;
73. pauž nožēlu par autoritāro un totalitāro režīmu praksi, kas ierobežo iedzīvotāju piekļuvi internetam, tostarp interneta nepieejamību publisku pulcēšanos un protestu laikā u.c.; uzstāj, ka liela nozīme ir atvērtai, brīvai, stabilai un drošai kibertelpai, kurā tiek ievērotas demokrātijas, cilvēktiesību un tiesiskuma pamatvērtības; uzsver ES digitālās diplomātijas nozīmi, lai veicinātu cilvēktiesībās balstītu pieeju digitālajām tehnoloģijām;

¹ 2018. gada 4. marta Reģionālais nolīgums par piekļuvi informācijai, sabiedrības līdzdalību un tiesiskumu Latīņamerikā un Karību jūras reģionā.

74. pauž bažas par kiberuzbrukumu izmantošanu, kas tiek uzskatīti par hibrīddraudiem, ko bieži izmanto, lai ietekmētu civiliedzīvotājiem svarīgus pakalpojumus un kritisko infrastruktūru; pauž bažas par šīs parādības izplatību, jo tā var izraisīt arī iedzīvotāju digitālo tiesību pārkāpumus un pastiprināt vardarbību bezsaistē;
75. aicina Komisiju un EĀDD veicināt tiesību aktu par dezinformāciju un naida runu pieņemšanu trešās valstīs, lai skaidri aizliegtu izteikumus, kas kūda uz diskrimināciju, naidu vai vardarbību rases, etniskās piederības, valstspiederības, sociālās klases, invaliditātes, kastas, reliģijas, pārliecības, vecuma, seksuālās orientācijas un dzimumidentitātes dēļ, un sodītu par tiem, un piespiest tehnoloģiju korporācijas un sociālo mediju platformas veicināt uz cilvēktiesību ievērošanu vērstu vidi tiešsaistē;

Stiprināt ES instrumentu kopumu cilvēktiesību un demokrātijas veicināšanai un aizsardzībai visā pasaulē

ES rīcības plāns cilvēktiesību un demokrātijas jomā

76. konstatē — lai gan ES un tās dalībvalstu līdz šim īstenotais ES rīcības plāns cilvēktiesību un demokrātijas jomā ir būtisks, tas joprojām nav atbilstīgs pašreizējai situācijai un to patlaban ir sarežģīti novērtēt, jo trūkst noteiktā termiņā sasniedzamu un izmērāmu mērķu; ņem vērā rīcības plāna vidusposma pārskatā izklāstīto novērojumu par nepieredzētajām problēmām, ar kurām pasaule saskaras kopš tā pieņemšanas, un situācijas vispārēju pasliktināšanos cilvēktiesību aizsardzības jomā pēdējos gados, un uzsver, ka tam būtu jāveicina rīcības plāna īstenošana atlikušajā laikposmā, lai maksimāli palielinātu sinerģiju un papildināmību starp cilvēktiesībām un demokrātiju vietējā, valsts un pasaules līmenī; atzinīgi vērtē novērtējumu par ES darbībām saistībā ar cilvēktiesību aizstāvjiem pārskatīšanas ietvaros; aicina nākamā ES rīcības plāna pilāros integrēt cilvēktiesību kā universālu tiesību aizsardzību un veicināšanu, šai saistībā pievēršot īpašu vērību vēstījumiem un rīkiem, ko autoritāri un neliberāli režīmi izmanto savos uzbrukumos; uzsver nepieciešamību pārvarēt plaisu starp rīcības plāna stratēģisko redzējumu un mērķiem, un tā operatīvo dimensiju; uzsver, cik svarīga ir dalībvalstu līdzatbildība par ES Rīcības plānu cilvēktiesību un demokrātijas jomā un cik būtiski ir publiski ziņot par dalībvalstu darbībām, kas tiek veiktas saskaņā ar šo stratēģisko dokumentu; mudina valstu un reģionālos parlamentus, valstu cilvēktiesību iestādes un vietējās PSO mijiedarboties ar savas dalībvalsts iestādēm par to ieguldījumu ES cilvēktiesību ārpolitikas īstenošanā;

ES īpašais pārstāvis (ESĪP) cilvēktiesību jautājumos

77. pilnībā atbalsta ESĪP cilvēktiesību jautājumos darbu, veicinot ES cilvēktiesību darbību pamanāmību un saskaņotību ES ārējās attiecībās; aicina EĀDD stiprināt to lomu un uzlabot to pamanāmību cilvēktiesību veicināšanā un aizsardzībā, sadarbojoties ar trešām valstīm un līdzīgi domājošiem partneriem un virzot rīcības plāna cilvēktiesību un demokrātijas jomā īstenošanu; aicina nodrošināt lielāku pilnvaru īstenošanas darba pārskatatbildību, pārredzamību un pamanāmību, tostarp publiski ziņojot par valstu apmeklējumiem, darba programmu un prioritātēm; uzskata, ka, ņemot vērā pilnvaru darbības jomu, būtu jāieceļ pilna laika pilnvarotais; uzstāj, ka nākamā ESĪP kandidatūra būtu jāapstiprina tikai pēc tam, kad Eiropas Parlamenta Ārlietu komiteja un tās Cilvēktiesību apakškomiteja ir devušas pozitīvu novērtējumu, un ka ESĪP būtu regulāri jāsniedz ziņojumi parlamentam;

Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments "Eiropa pasaulē" un tematiskā programma "Cilvēktiesības un demokrātija"

78. atgādina, ka *NDICI* "Eiropa pasaulē", tostarp tā tematiskajai programmai cilvēktiesību un demokrātijas jomā, ir būtiska nozīme kā svarīgam ES instrumentam cilvēktiesību un demokrātijas veicināšanā un aizsardzībā visā pasaulē; aicina, ņemot vērā pašreizējās regresīvās tendences pasaulē, palielināt atbalstu PSO, demokrātijas aktīvistiem un mediju organizācijām, tostarp izmantojot Eiropas Demokrātijas fondu; uzsver nepieciešamību sadarboties ar pilsonisko sabiedrību un citiem vietējiem partneriem visās attiecīgajās ES ārējās darbībās; atkārtoti uzsver, ka ES ārējās darbības instrumentos ir svarīgi integrēt cilvēktiesībās balstītu pieeju;
79. atkārtoti aicina nodrošināt lielāku pārredzamību attiecībā uz noteikumiem, kas saistīti ar cilvēktiesībām *NDICI* finansēšanas nolīgumos, un precizēt mehānismu un kritērijus šādu nolīgumu apturēšanai, ja tiek pārkāptas cilvēktiesības, demokrātijas principi un tiesiskums; uzsver, ka ES noteikti būtu jāatturas izmantot budžeta atbalstu, lai sniegtu palīdzību tiem režīmiem, kuri rupji neievēro starptautiskos standartus cilvēktiesību un demokrātijas jomā vai nespēj parādīt apņemšanos apkarot korupciju; uzsver, ka šādos gadījumos atbalstu būtu jānovirza, tā vietā iesaistot pilsonisko sabiedrību; aicina ES īpašu uzmanību pievērst tādu pārkāpumu izvērtēšanai un novēršanai, kuri saistīti ar pašas Savienības politiku, projektiem un finansējumu trešās valstīs, tostarp izveidojot sūdzību iesniegšanas mehānismu, kas paredzēts personām vai grupām, kuru tiesību ievērošanu varētu būt apdraudējušas ES darbības attiecīgajās valstīs;
80. atgādina, ka ES ir paudusi apņemšanos tās ārējās darbībās saskaņā ar *NDICI* atbalstīt pāreju no aprūpes ilgstošas sociālās aprūpes iestādēs uz ģimenē un kopienā balstītu aprūpi; tādēļ mudina ES iestādes nefinansēt institucionālās aprūpes iestādes, tostarp to atjaunošanu, būvniecību vai renovāciju, ja tas nav daļa no deinstitucionalizācijas procesa;

ES starptautiskie nolīgumi

81. uzsver, ka cilvēktiesību klauzulas būtu saskaņoti jāpiemēro visiem ES starptautiskajiem nolīgumiem ar trešām valstīm, tostarp nozaru un ieguldījumu nolīgumiem, un ka tās būtu cieši jāuzrauga un jāpapildina ar skaidru kritēriju un procedūru kopumu, kas jāievēro cilvēktiesību pārkāpumu gadījumā, un jānodrošina pamats praktiskai un elastīgai sadarbībai ar trešām valstīm cilvēktiesību jomā; norāda, ka līdz 2014. gadam ES oficiāli aktivizēja cilvēktiesību klauzulas vairāk nekā divdesmit reizi un kopš tā laika tikai vienu reizi ir pieņēmusi "atbilstīgus pasākumus" saskaņā ar šīm klauzulām; atkārtoti norāda, ka, saskaroties ar nopietniem un pastāvīgiem cilvēktiesību klauzulu pārkāpumiem partnervalstīs, ES būtu jāreaģē ātri un izlēmīgi, galu galā apturot attiecīgos nolīgumus, ja citas iespējas izrādās neefektīvas;
82. aicina īstenot ES ombuda ieteikumu izveidot sūdzību izskatīšanas portālu ES tirdzniecības un finanšu instrumentu ietvaros un pielāgot Komisijas vienoto kontaktpunktu, lai nodrošinātu iespēju iesniegt sūdzības par cilvēktiesību klauzulu neizpildi, kam vajadzētu būt pieejamam, iedzīvotājiem ērtam un pārredzamam; mudina ES iestādes un dalībvalstis turpināt sadarbību ar ombudu, lai izstrādātu jaunas stratēģijas un instrumentus nolūkā izmantot tirdzniecību cilvēktiesību uzlabošanai un veicināšanai; aicina Komisiju uzlabot saziņu ar Parlamentu par tās apsvērumiem un lēmumiem saistībā ar starptautiskajos nolīgumos iekļauto cilvēktiesību klauzulu

īstenošanu;

ES cilvēktiesību dialogi

83. uzsver cilvēktiesību dialogu svarīgo nozīmi ES cilvēktiesību instrumentu kopumā un kā nozīmīgu līdzekli ES rīcības plāna cilvēktiesību un demokrātijas jomā īstenošanai; uzsver, ka šajos dialogos būtu jāpievēršas visu cilvēktiesību un demokrātijas stāvoklim attiecīgajās valstīs; uzsver neatkarīgu PSO lomu un nepieciešamību nodrošināt to likumīgu līdzdalību, sagatavojot šos dialogus un turpmākus pasākumus; uzsver, ka pilsoniskās sabiedrības līdzdalībai šajā saistībā jābūt nediskriminējošai; norāda, ka cilvēktiesību dialogi būtu jāuzskata par ilgtspējīgas ES iesaistes pamatelementu, nevis par formālu vai patstāvīgu instrumentu; atgādina, ka šie dialogi ir jāizmanto kopā un sinerģijā ar citiem instrumentiem un ka tie būtu jāīsteno, orientējoties uz rezultātu, kā arī regulāri jāpārskata; uzsver, ka konkrētu rezultātu negūšanai vajadzētu ietekmēt plašāku divpusējo attiecību norisi; atgādina, ka ir jāpauž viedoklis par atsevišķiem gadījumiem, tostarp tiem, kas minēti Eiropas Parlamenta rezolūcijās, un attiecībā uz tām personām, kurām piešķirta Saharova balva un kuras ir tās finālisti, kā arī jānodrošina attiecīgi turpmākie pasākumi; aicina EĀDD un ES delegācijas palielināt šo dialogu un to rezultātu pamanāmību, cita starpā publicējot kopīgu paziņojumu preseī, un veikt attiecīgus turpmākus pasākumus;

ES globālais cilvēktiesību sankciju režīms (GHRSR — ES Magnitska likums)

84. norāda, ka ES GHRSR (ES Magnitska likums) kā svarīgs politisks instruments ES cilvēktiesību un demokrātijas aizstāvībai visā pasaulē līdz šim tiek izmantots ierobežoti; tomēr norāda uz problēmām, ko, pieņemot lēmumus, rada vienprātības prasība, un atkārtoti aicina ieviest kvalificēta vairākuma balsošanu attiecībā uz lēmumiem par GHRSR; aicina dinamiskāk un konsekventāk izmantot šo instrumentu, tostarp sadarbībā ar līdzīgi domājošiem partneriem; aicina Padomi rīkoties saskaņā ar Parlamenta rezolūcijās paustajiem aicinājumiem piemērot sankcijas; pilnībā atbalsta iespēju noteikt mērķtiecīgas korupcijas apkarošanas sankcijas saistībā ar smagiem cilvēktiesību pārkāpumiem, kas ir bijusi Parlamenta ilgtermiņa prioritāte, un atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu šajā saistībā un aicina Padomi to ātri pieņemt, vai nu iekļaujot to GHRSR, vai izmantojot citu režīmu;
85. uzsver, ka ierobežojošo pasākumu saskaņota un vienota piemērošana visās dalībvalstīs rada ietekmi uz ES ārējās darbības ticamību un efektivitāti; uzsver, ka ir pilnībā jāpiemēro sankcijas, un aicina efektīvā veidā vērsties pret noteikumu pārkāpšanu un apiešanu;

Demokrātijas atbalsta pasākumi

86. atkārtoti pauž bažas par autoritāru, totalitāru un neliberālu režīmu aizvien pieaugošajiem uzbrukumiem demokrātiskām iestādēm un standartiem, un pilsoniskajai sabiedrībai, kā arī par to centieniem grozīt starptautiskās normas; uzsver, ka demokrātijas aizsardzība un atbalstīšana visā pasaulē arvien vairāk kļūst par ģeopolitisku un stratēģisku interešu jomu; uzskata, ka ir jāpastiprina centieni, lai vairotu izpratni par demokrātiskās kultūras apdraudējumiem trešās valstīs, un atkārtoti aicina to stiprināt; atkārtoti uzsver ES vēlēšanu novērošanas misiju nozīmi un Parlamenta ieguldījumu to metodikas izstrādē un uzlabošanā; aicina trešās valstis īstenot ES vēlēšanu novērošanas misiju un citu atzītu starptautisku organizāciju ieteikumus, lai uzlabotu turpmākos vēlēšanu procesus

un tādējādi veicinātu to pārredzamību un likumību, lai stiprinātu attiecīgās valsts demokrātijas standartus; atzinīgi vērtē Eiropas Demokrātijas fonda darbu un atkārtoti norāda, ka jāturpina stiprināt tā darbības un resursus;

ES atbalsts cilvēktiesību aizstāvjiem un pilsoniskās sabiedrības organizācijām

87. pauž nopietnas bažas par uzbrukumiem cilvēktiesību aizstāvjiem, kā arī viņu ģimenēm, kopienām un juristiem un viņu vajāšanu, un pauž īpašu satraukumu par to, ka viņu vajāšanai tiek izmantoti arvien sarežģītāki līdzekļi; stingri nosoda tiesību aktus, tostarp pretterorisma tiesību aktus, valsts drošības tiesību aktus un neslavas celšanas tiesību aktus, kas tiek izmantoti, lai vērstos pret cilvēktiesību aizstāvjiem un nevalstiskajām organizācijām (NVO), paredz kriminālatbildību par viņu darbu un stigmatizē viņus; nosoda uzbrukumus NVO trešās valstīs, izmantojot tiesību aktu noteikumus, piemēram, tiesību aktus par ārvalstu aģentiem un līdzīgus, kā arī citus to legītimā darba ierobežojumus; atbalsta, atzinīgi novērtē un no visas sirds pateicas cilvēktiesību aizstāvjiem par drosmīgo un būtisko darbu, ko viņi veic, un ES rīcību, lai nodrošinātu viņu aizsardzību visā pasaulē; aicina ES un tās dalībvalstis pilnībā un konsekventi piemērot ES pamatnostādnes par cilvēktiesību aizstāvjiem, tādējādi veicinot proaktīvu, holistisku ilgtermiņa pieeju cilvēktiesību aizstāvju aizsardzībai, kas ļauj paredzēt un novērst būtiskas problēmas, piemēram, uzbrukumus un draudus cilvēktiesību aizstāvjiem, bieži vien viņiem, viņu ģimenēm un kopienām par to personiski maksājot augstu maksu; uzsver, ka noteikti jāveic pamatnostādņu par cilvēktiesību aizstāvjiem visaptveroša un savlaicīga pārskatīšana, lai risinātu jaunās problēmas un apdraudējumus un nodrošinātu to piemērojamību un efektivitāti, aizsargājot cilvēktiesību aizstāvjus visā pasaulē, vienlaikus atjauninātajās pamatnostādnēs integrējot dzimumsensitīvas un intersekcionālas pieejas, lai ņemtu vērā cilvēktiesību aizstāvju atšķirīgo situāciju un pieredzi, kā arī īpašās neaizsargātības, ar ko tie var saskarties;
88. uzsver arvien pieaugošo parādību visā pasaulē, kad valstu iestādes vai pilnvarotās personas rada starptautiskus draudus cilvēktiesību aizstāvjiem; aicina Komisiju un dalībvalstis prioritārā kārtā un kā neatņemamu ES pamatnostādņu par cilvēktiesību aizstāvjiem aspektu identificēt un novērst šos draudus ES; mudina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt ES dzīvojošiem ārvalstu cilvēktiesību aizstāvjiem pienācīgus finanšu un citus līdzekļus, lai viņi varētu turpināt savu darbu cilvēktiesību jomā attālināti, nebaidoties no represijām; uzsver, ka trešo valstu amatpersonas un aģenti, kas aizskar cilvēktiesību aizstāvju tiesības ES, kā arī vietējie veicinātāji — personas vai struktūras — būtu jāsauc pie atbildības; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt tiesībaizsardzības iestādēm apmācību un resursus, lai cīnītos pret šādiem transnacionālajiem uzbrukumiem;
89. uzstāj, ka EĀDD, Komisijai un ES delegācijām īpaša uzmanība ir jāpievērš apdraudēto Saharova balvas saņēmēju un finālistu situācijai un ir apņēmīgi jārīkojas, lai nodrošinātu viņu labbūtību, drošību vai atbrīvošanu, savas darbības saskaņojot ar dalībvalstīm un Parlamentu;
90. aicina pielikt pūles, lai stiprinātu ES darbību un kanālu pamanāmību cilvēktiesību aizstāvju aizsardzībai un atbalstam; mudina dalībvalstis rādīt piemēru un izstrādāt stingras un efektīvas valstu pamatnostādnes un tiesību aktus par cilvēktiesību aizstāvjiem, kas var kalpot kā paraugs citām valstīm; atzīst, ka EĀDD, Komisijai un dalībvalstīm ir kopīga atbildība nodrošināt ES pamatnostādņu par cilvēktiesību aizstāvjiem efektīvu īstenošanu, un aicina ES īstenot patiesu Eiropas komandas pieeju

attiecībā uz cilvēktiesību aizstāvjiem; pilnībā atbalsta *ProtectDefenders.eu* mehānismus un aicina ES un tās dalībvalstis veicināt līdzīgu mehānismu izveidi līdzīgi domājošās valstīs, kā arī veicināt ES, tās dalībvalstu un trešo valstu kopīgus pasākumus cilvēktiesību aizstāvju aizsardzībai; uzsver, ka ir svarīgi, lai ES īpašie pārstāvji sadarbotos ar valstu iestādēm saistībā ar cilvēktiesību aizsardzību un konkrētiem gadījumiem; atkārtoti aicina Komisiju uzņemties proaktīvu lomu ES mēroga vairākkārtējas iecelšanas vīzu sistēmas izveidē apdraudētajiem cilvēktiesību aizstāvjiem; šai sakarā mudina dalībvalstis veikt procesuālus uzlabojumus diplomātiskajās misijās, nodrošinot ātras, visaptverošas, pieejamas un piekļūstamas vīzas pieteikuma procedūras; tāpat aicina dalībvalstis kopīgi izveidot un ES Vīzu kodeksā integrēt īpašu kategoriju, tādējādi racionalizējot vīzas pieteikuma procedūras un veicinot ES vīzas pieteikuma procedūras saskaņotību; aicina Komisijas priekšsēdētājas vietnieku/ Savienības Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos sadarbībā ar dalībvalstīm un Parlamentu katru gadu izveidot tādu valstu sarakstu, kas rada nopietnas bažas saistībā ar cilvēktiesību aizstāvjiem, nodrošinot koordinētu Eiropas komandas reakciju, piekļuvi resursiem, labāku uzraudzību, mērķtiecīgas stratēģijas un lielāku atbalstu visos līmeņos; aicina nodrošināt šā saraksta pārredzamu iesniegšanu un pārskatīšanu Parlamentā, lai nodrošinātu pārskatatbildību;

91. norāda, ka sievietes cilvēktiesību aizstāves tiek pakļautas ar dzimumu saistītai vardarbībai un viņām nav piekļuves pienācīgiem resursiem un aizsardzības mehānismiem; nosoda pastāvīgos uzbrukumus sievietēm cilvēktiesību aizstāvēm, tostarp seksuālo vardarbību, draudus, aizskaršanu, kriminālatbildības noteikšanu un nogalināšanu; apstiprina, ka politisko līderu pret sievietēm vērstās, seksistiskās un homofobiskās runas pēdējos gados ir normalizējušas vardarbību pret sievietēm cilvēktiesību aizstāvēm, jo īpaši pret aizstāvēm, kuras veic darbu seksuālās un reproduktīvās veselības un ar to saistīto tiesību jomā; uzsver, ka ES jāturpina atbalstīt PSO, kas politiski un finansiāli veicina sieviešu un meiteņu tiesības;

Nesodāmības un korupcijas apkarošana

92. uzsver, ka korupcija veicina, stiprina un institucionalizē cilvēktiesību pārkāpumus, apdraud demokrātiskās iestādes un nesamērīgi ietekmē visneaizsargātākās un atstumtākās sabiedrības personas un grupas; aicina korupcijas apkarošanu integrēt visos ES centienos un rīcībpolitikās, lai veicinātu cilvēktiesības un demokrātiju; atzinīgi vērtē korupcijas apkarošanas pasākumus ES ārpolitikā, tostarp mērķtiecīgu korupcijas apkarošanas sankciju noteikšanas iespējamību, kas izklāstīti Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2023. gada 3. maija kopīgajā paziņojumā par cīņu pret korupciju (JOIN(2023)0012); aicina ES un tās dalībvalstis pastiprināt centienus, lai veicinātu tiesu iestāžu reformas, apkarotu nesodāmību un uzlabotu pārredzamību un stiprinātu korupcijas apkarošanas iestādes trešās valstīs un pārskatīt noteiktu ES bāzēto dalībnieku līdzdalību lomu šajā saistībā; atbalsta pretkorupcijas noteikumus, kas iekļauti ES tirdzniecības nolīgumos ar trešām valstīm; uzsver, ka ir būtiski svarīgi, lai ES un tās dalībvalstis rādītu priekšzīmi, piemērojot visaugstākos pārredzamības standartus ārējam finansējumam un palielinot atbalstu PSO, aktīvistiem un pētnieciskajiem žurnālistiem, kas iesaistīti cīņā pret korupciju un nesodāmību, kā arī veicinot efektīvu globālu korupcijas apkarošanas pasākumu izveidi un stingru tiesisko regulējumu pieņemšanu un risinot jautājumu par nodokļu oāzēm; šai saistībā aicina stiprināt sadarbību ar galvenajiem starptautiskajiem dalībniekiem, piemēram, Pretkorupcijas starpvalstu grupu (*GRECO*), Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizāciju (*ESAO*) un Apvienoto Nāciju Organizācijas Narkotiku un

noziedzības novēršanas biroju (*UNODC*), lai uzlabotu sinerģiju un paraugprakses apmaiņu saistībā ar korupcijas apkarošanas pasākumiem;

ES darbības daudzpusējos forumos

93. uzsver, ka ES un tās dalībvalstīm ir jāpauž vienota nostāja gan ANO, gan citos daudzpusējos forumos; pauž ļoti lielas bažas par to, ka pieaug autoritāru un neliberālu režīmu uzbrukumi daudzpusējām organizācijām, piemēram, ANO struktūrām un jo īpaši ANO Cilvēktiesību padomei, cenšoties apdraudēt to darbu un leģitimitāti; atzinīgi vērtē ES un tās dalībvalstu pastāvīgo atbalstu ANO un citām daudzpusējām iestādēm, kā arī pastāvīgo un arvien plašāku stratēģisko dialogu un sadarbību ar Augstā cilvēktiesību komisāra biroju; stingri atbalsta to, ka ES veicina ANO rezolūcijas cilvēktiesību un demokrātijas jomā; aicina ES un tās dalībvalstis veikt konkrētus pasākumus, lai veicinātu starptautiskā cilvēktiesību satvara stabilitāti un noturību, un konsekventi īstenot starptautiskās saistības un instrumentus cilvēktiesību jomā; aicina ES un tās dalībvalstis atbalstīt ierosmi par savu pastāvīgu vietu Savienībai daudzpusējos forumos un nodrošināt lielāku koordināciju, tostarp ANO Drošības padomē, papildus esošajām vietām, kas piešķirtas ES dalībvalstīm; aicina ES delegācijas uzņemties spēcīgāku lomu daudzpusējos forumos, attiecībā uz kuriem tām vajadzētu būt pieejamiem pienācīgiem resursiem;
94. norāda, ka efektīvai cilvēktiesību aizsardzībai visā pasaulē ir nepieciešama starptautiska sadarbība daudzpusējā līmenī; uzsver, ka ANO un tās struktūrām ir īpaši svarīga loma kā galvenajam forumam, kuram jāspēj efektīvi veicināt centienus panākt mieru un drošību, ilgtspējīgu attīstību un cilvēktiesību un starptautisko tiesību ievērošanu; atgādina, ka visām ANO dalībvalstīm ir pienākums veicināt un aizsargāt visas cilvēktiesības un pamatbrīvības, kā noteikts Apvienoto Nāciju Organizācijas dibināšanas statūtos un ANO Ģenerālās asamblejas Rezolūcijā 60/251; uzsver ANO Cilvēktiesību padomes pienākumu izskatīt visus smagos cilvēktiesību pārkāpumu gadījumus visā pasaulē; pauž nožēlu, ka vairāki ANO Cilvēktiesību padomes locekļi ir pieļāvuši nopietnus cilvēktiesību pārkāpumus un neievēro saistības cilvēktiesību jomā; aicina labāk piemērot kritērijus dalībai ANO Cilvēktiesību padomē; aicina EĀDD uzsākt un vadīt centienus koordinētas ES un dalībvalstu nostājas virzienā attiecībā uz dalību ANO Cilvēktiesību padomē, kas veicinātu lielāku pārredzamību un uz sasniegumiem balstītu konkurenci vēlēšanu procesā; aicina ES iestādes, tostarp Parlamentu, vēl vairāk stiprināt attiecības un ciešu sadarbību ar šīm ANO struktūrām;
95. uzsver Apvienoto Nāciju Organizācijas pilnvaroto izmeklēšanas komisiju un faktu vākšanas misiju darbu, kuras arvien biežāk izmanto, lai reaģētu uz nopietniem starptautisko humanitāro tiesību un starptautisko cilvēktiesību pārkāpumiem un cīnītos pret nesodāmību; aicina ES un tās dalībvalstis turpināt atbalstīt ANO darbu gan politiski, gan finansiāli, tostarp īpašās procedūras un līguma izpildes uzraudzības struktūras; stingri nosoda jebkādos uzbrukumus ANO īpašo procedūru pilnvarotajiem un viņu pilnvaru neatkarībai; aicina ES dalībvalstis un ES demokrātiskos partnerus izlēmīgi apkarot šādus mēģinājumus un veikt visus iespējamus pasākumus, kas palīdzētu piedāvāt drošu un atvērtu telpu, kurā personas un PSO varētu mijiedarboties ar ANO, tās pārstāvjiem un mehānismiem;
96. aicina ES un dalībvalstis atbalstīt reģionālo cilvēktiesību sistēmu stiprināšanu, arī ar finansiālu palīdzību un starpreģionālu pieredzes apmaiņu; jo īpaši uzsver, cik svarīgas ir uzraudzības struktūras un tiesu mehānismi, kas izveidoti šo reģionālo sistēmu ietvaros,

un to, kā tie papildina ANO cilvēktiesību sistēmu;

97. atzinīgi vērtē politisko un finansiālo atbalstu, ko ES ir sniegusi SKT, tostarp SKT prokurora birojam; aicina ES un tās dalībvalstis turpināt atbalstīt SKT ar nepieciešamajiem līdzekļiem un resursiem — gan cilvēkresursiem, gan arī finanšu resursiem — un izmantot visus tās rīcībā esošos instrumentus, lai stiprinātu cīņu pret nesodāmību visā pasaulē; atzinīgi vērtē SKT ieguldījumu cīņā pret nesodāmību visā pasaulē; atbalsta ES ieguldījumu kara noziegumu un noziegumu pret cilvēci izmeklēšanā SKT darba ietvaros; nosoda mēģinājumus apdraudēt SKT darbu un tās leģitimitāti; aicina Eiropas Savienību un tās dalībvalstis mudināt savus partnerus ratificēt Romas statūtus un to grozījumus un tādējādi paplašināt Tiesas jurisdikciju;

Eiropas komandas pieeja

98. pauž nožēlu par to, ka dalībvalstu vēstniecībās un ES delegācijās trešās valstīs ir vērojamas atšķirīgas pieejas cilvēktiesību aizsardzībai un veicināšanai; uzsver, ka dalībvalstu vēstniecībām cilvēktiesību veicināšana un aizsardzība būtu jānosaka par prioritāti un tām arī būtu jāatbalsta pilsoniskā sabiedrība trešās valstīs; norāda, ka šai atbildībai nevajadzētu būt pilnībā ES delegāciju ziņā; aicina ES un dalībvalstis konstruktīvi noteikt cilvēktiesības par visu ES rīcībpolitiku un instrumentu centrālo elementu; mudina ES un tās dalībvalstis pastiprināt centienus veicināt un aizsargāt cilvēktiesības un demokrātiju visā pasaulē; uzsver, ka ES un tās dalībvalstīm jābūt vienotām, jārikojas efektīvi un jāpauž vienota nostāja, risinot globālus cilvēktiesību un demokrātijas jautājumus starptautiskajos forumos; aicina nodrošināt visu dalībvalstu delegāciju un ES delegāciju cilvēktiesību jautājumos pilnīgu koordinēšanu trešās valstīs; aicina ES delegācijas un ES dalībvalstu diplomātiskās misijas pieņemt proaktīvāku pieeju cilvēktiesību veicināšanai un aizsardzībai;
99. uzsver, ka ir svarīgi risināt jautājumu par nepārtraukto segmentāciju ES ārējo attiecību īstenošanā saistībā ar cilvēktiesībām; aicina uzlabot koordināciju cilvēktiesību jautājumos starp Komisijas Starptautisko partnerību ģenerāldirektorātu un EĀDD ar citiem attiecīgiem ģenerāldirektorātiem, tostarp Tirdzniecības ĢD un Migrācijas un iekšlietu ĢD, kā arī attiecīgām ES aģentūrām, piemēram, *Frontex* un *EASO*; atzinīgi vērtē pastiprinātu koordināciju starp ES delegācijām un EĀDD mītnēm un Starptautisko partnerattiecību ģenerāldirektorātu saistībā ar steidzamām cilvēktiesību aizstāvju lietām;
100. aicina visas ES delegācijas trešās valstīs pastiprināt atbalstu cilvēktiesību aizstāvjiem saskaņā ar ES pamatnostādņēm šajā jomā, kā arī apmeklēt demokrātiskās opozīcijas pārstāvjus, aktīvistus un neatkarīgās pilsoniskās sabiedrības locekļus, kas ieslodzīti šajās valstīs, lai uzraudzītu viņu situāciju, piedalītos tiesas procesos un rosinātu sarunas par viņu lietām ES cilvēktiesību dialogos ar attiecīgajām valstīm;
101. uzsver ES publiskās un kultūras diplomātijas, kā arī starptautisko kultūras sakaru nozīmi cilvēktiesību veicināšanā un aicina EĀDD Stratēģiskās komunikācijas un prognozēšanas nodaļu pastiprināt centienus šajā jomā, kam būtu jānodrošina atbilstīgi resursi; uzsver vajadzību trešās valstīs sniegt pilnvērtīgu informāciju par ES finansētajām vai atbalstītajām programmām cilvēktiesību jomā; uzskata, ka ir īpaši būtiski, lai ES delegācijas un dalībvalstu diplomātiskās misijas pilnībā īstenotu ES pamatnostādnes par cilvēktiesībām;
102. aicina Komisiju, EĀDD un dalībvalstis pieņemt patiesu Eiropas komandas pieeju, kas

ietver regulāru saziņu ar Eiropas Parlamentu un tā jēgpilnu iesaisti sanāksmēs, apmeklējumos vai citos oficiālos un neoficiālos pasākumos, kas tiek organizēti saskaņā ar Eiropas Parlamenta kā vienīgās tieši ievēlētās ES struktūras, kas pārstāv ES pilsoņus, lomu;

o

o o

103. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, Eiropas Savienības īpašajam pārstāvim cilvēktiesību jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, ANO Drošības padomei, ANO ģenerālsekretāram, ANO Ģenerālās asamblejas 77. sesijas priekšsēdētājam, ANO Cilvēktiesību padomes priekšsēdētājam, ANO Augstajam komisāram cilvēktiesību jautājumos un Eiropas Savienības delegāciju vadītājiem.